Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 40 ● Miercuri 19 noiembrie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

CONFERINȚA UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN CENTRUL UNIVERSITAR BUCUREȘTI (pag. 8-9)

O PUNTE SPRE TOAMNĂ

Telegrama Conferinței U. A. S. București adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu

Noi, reprezentanții celor 45 000 de studenți ai Capitalei, întruniți în Conferința Uniunii Asociațiilor Studențești din centrul universitar, ne facem un titlu de cinste din a transmite Comitetului Central al Partidului Comunist Român, dumneavoastră, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, mesajul nostru de dragoste și recunoștință, sentimentele de gratitudine pentru grija părintească cu care sintem înconjurați, temei al realizării aspirațiilor noastre, spre a căror împlinire converg strădaniile pe care le depunem în amfiteatrele Almei Mater.

Folosim acest prilej pentru a exprima din nou adeziunea noastră deplină față de politica internă și externă a partidului și statului, închinată fericirii poporului român, cauzei socialismului și păcii în lume.

Grija pentru perfecționarea continuă a școlii superioare, proces amplu, care se încadrează armonios ansamblului de măsuri adoptate de Congresul al X-lea al P.C.R. pentru dezvoltarea continuă a economiei, vieții de stat și obștești, pentru adîncirea neîntreruptă a democrației socialiste, stimulează potențialul creator al studențimii și al corpului profesoral din școala noastră superioară.

Înscrise sub însemnele atmosferei de entuziasm general ce caracterizează eforturile întregii activități a poporului român, angajat în opera de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, lucrările conferinței noastre, evidențiind climatul înnoitor clădit pe temeiul îmbunătățirilor aduse procesului de învățămînt și activității asociațiilor, au subliniat hotărîrea studenților de a-și îndeplini exemplar obligațiile profesionale, științifice și obștești, de a se integra deplin, după terminarea studiilor, în sectoarele economiei, științei și culturii, de a munci acolo unde se făuresc valorile materiale și spirituale ale societății.

Răspunzînd chemării partidului adresată cu prilejul deschiderii anului de învățămînt, de a statornici în viața universitară o atmosferă de înaltă exigență și responsabilitate, sintem hotărîți să muncim cu pasiune și înflăcărare pentru a deveni intelectuali comuniști, înarmați cu o înaltă pregătire de specialitate, bazată pe cunoașterea și însușirea aprofundată a concepției marxist-leniniste despre lume și viață, a politicii creatoare a partidului și statului nostru.

Mîndri că sintem participanți la efortul creator al poporului român, angajat cu întreaga sa ființă în construcția socialismului, ne exprimăm hotărîrea de a ne pregăti intens la nivelul exigențelor impuse de mersul înainte al societății noastre, de a participa cu tot entuziasmul tinereții noastre la împlinirea idealurilor de progres și prosperitate ale României socialiste, spre care aspiră întreaga noastră națiune.

Grija noastră cea de toate zilele

ÎN TOATE ACTIVITĂȚILE — SPIRITUL VIU AL LEGII ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În fiecare institut, aplicarea noii Legi a învățămîntului a produs o efervescență pozitivă, care însoțește în majoritatea cazurilor cu bune rezultate restructurarea planurilor și programelor de învățămînt, modernizarea cursurilor, îmbunătățirea instrucției generale și de specialitate a studenților, în concordanță cu cerințele actuale și de perspectivă ale științei, economiei și culturii noastre.

Se mai vorbește însă insistent, cu liniștitoare convingere, de existența în continuare a unei perioade de tranziție în aplicarea Legii învățămîntului, care ar explica o oarecare instabilitate și neconformitate cu „litera" legii.

În virtutea acestei situații, nu se obstrucționează suficient calea acelor deficiențe care anul trecut mai aveau încă scuza experimentului. Astfel, din insuficientă atenție sau dintr-o interpretare și aplicare defectuoasă a Legii învățămîntului — așa cum s-a relevat în discuțiile purtate cu studenți și cadre didactice de la unele institute din Capitală și din țară, precum și la o serie de adunări generale și conferințe ale asociațiilor studențești — se mai întîlnesc și în acest an erori a căror corectare se impune. Astfel, pentru a se alcătui un program săptămînal sub 30 de ore, au fost operate fără suficient discernămînt, în unele situații, reduceri de prelegeri

George VLAD

Estudiantina

PRIETENUL DE LA CATEDRĂ

Prietenia cumulează și un sens special, un sens înscris în cercul lumii universitare, o valență ce traduce simbioza de suflet dintre doi oameni ale căror nume se așează simbolic astfel : omul de la catedră și omul din bancă, profesorul și studentul.

E o relație necesară în acest spațiu al spiritului care fixează studenția, relație ce se concretizează în forme diverse, uneori o numim tradiție, dar esența ei rămîne mereu aceeași.

Vorbim despre ea pornind tocmai de la lipsa în multe cazuri a unui pol al său, deci de la o anulare inițială.

Studenții din mai multe orașe — dacă ar fi să amintim numai Baia Mare, Tîrgu-Mureș, Galați — la care se adaugă din păcate situații similare în anumite locuri din fiecare cetate universitară, semnalau absența profesorilor de la multe din ceasurile lor petrecute în afara amfiteatrelor.

Ar fi absurd să limităm pulsul studenției la orele de curs. El înseamnă, dincolo de cele șase sau opt ore de atenție încordată, un traiect de timp în care se consumă aventuri ale gîndului, în care se desface taina cărții, în care se limpezește culoarea proprie, personalitatea fiecăruia.

Intr-un fel, putem spune că, în orele de veghe lucidă din cămine, în respirația tainică a bibliotecii, pe căile etern romantice și lungi ale unui parc sau ale unei străzi, se retrăiește viața acelora care trebuie să fie azi „prietenii de la catedră". De aceea e firesc să ne fie aproape, să ne cunoască, recunoscîndu-se în noi.

Nu cred că magiștrii pe care îi știm numai din orele unui curs, oricît de interesante ar fi ele, care nu există decît printr-un monolog întrerupt doar la examene, își cuceresc deplin dreptul la amintire.

Pentru că acei care au fost studenți înaintea noastră și continuă să fie studenți prin noi, dau prin întîmplătoarele absențe semnul unui regret, al unei neîmpliniri a studenției. Dictonului „ubi sunt ante nos" ar trebui să i se răspundă întotdeauna simplu și cald. Intr-un amfiteatru sînt o sută, două sute de lumi necunoscute. Atunci cînd se descoperă în toată complexitatea lor, în amfiteatru, are loc un dialog simultan cu o sută, două sute de gînduri.

Aceasta înseamnă că stimei i s-a adăugat lumina înaltă a unei prietenii adevărate, că s-a desăvîrșit sensul unei ideale comuniuni de spirit.

După un examen, profesorul și studenții s-au plimbat pînă seara împreună...

Intr-o zi am discutat două ore cu profesorul Călinescu...

O dată am mers acasă la profesorul Hațieganu, care mi-a dat să citesc o carte rară. Parcă o văd și acum...

Cînd am fost student...

Dan FRUNTELATĂ

RECOMANDAT EXPRES

Dragi tovarăşi de la Difuzare !

Aflaţi că o mulţime de cadre didactice, studenţi şi elevi, prin scrisori sau telefon, ne asaltează cu tot felul de reclamaţii privind felul în care reuşesc, sau nu, să-şi procure revista.

Sperăm ca micile noastre rînduri să vă găsească în cea mai bună dispoziţie sufletească şi „atenţiile" oferite azi, de cititorii noştri (care scot în evidenţă însuşirile deosebite ce le aveţi, dv., cei plătiţi a vă ocupa de difuzarea şi colectarea abonamentelor) să vă determine pe unii a vă gîndi că a sosit vremea ca „fiecare să se ocupe cu arta la care se pricepe", iar pe alţii să-şi schimbe deviza „timpul trece, leafa merge, noi cu drag muncim" cu una ce se potriveşte realităţilor vieţii noastre.

BUCUREŞTI — INSTITUTUL POLITEHNIC

„Vînzîndu-se, la chioşcul din incinta Institutului, ca pîinea caldă, cele 200 de bucăţi din nr. 34, am dat fuga la cel de lîngă Hotel Nord. Aici n-au primit nici un exemplar. Alerg la chioşcul de pe Calea Griviţei, de lîngă librărie. Bate vîntul ! „Viaţa studenţească" nu vine la ei ! Dacă aceste două chioşcuri nu obţin revista, cele din cartierul Berceni, unde stau, nici atît !" (Dan Constantin).

Păi bine, tovarăşi, pentru aproape 11 000 de studenţi, cîţi numără Politehnica bucureşteană, nu v-aţi gîndit că e nevoie ca şi celelalte două chioşcuri să primească revista ? Gîndiţi-vă, dar grăbiţi-vă !

GALAŢI — LICEUL NR. 1

„Viteza cu care se deplasează revista de la Bucureşti la noi începe, cu trecerea timpului, să se apropie de cea a melcului. Abonamentele sosesc cu 2, 3 sau chiar 4 zile întîrziere. Am avut şi o surpriză ! Am primit-o în chiar ziua apariţiei, miercurea, numai că... în acea zi, în Capitală, apăruse numărul următor" (Un grup de eleve).

Ce mijloc de transport folosiţi de vă puteţi lua la-ntrecere cu melcul, tocmai acum, în era supersonicelor ? Schimbaţi-l, pînă nu-i prea tîrziu !

PITEŞTI — INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

„Unul din oficiile P.T.T. din oraşul nostru refuza la 15 octombrie primirea banilor pentru aproape 200 de abonamente, pe motiv că ultima zi stabilită (de cine oare ?) pentru achitarea lor fusese... cu două zile mai devreme". (Responsabilul cu presa din institut).

E-adevărat. Totul însă s-a terminat cu bine prin intervenţia noastră, adică a revistei, de unde-am dedus că afişele trimise în provincie, anunţurile lansate prin radio, instrucţiunile date de Direcţia generală a difuzării presei şi tipăriturilor îi lasă reci pe cei de la unele oficii piteştene.

„Omul invizibil"
Desen de Sandu VIOREL

DIRECTORUL EDUCATIV — UN POST ONORIFIC SAU PREA PUŢIN ONORAT ?

De munca educativă a studenţilor căminişti se ocupă rectoratele, decanatele, consiliile de asociaţii, administraţia, comitetul studenţesc şi grupa de partid din cămin. Probabil că s-a considerat că toate aceste verigi nu prezintă maximă eficacitate şi rezolvarea practică a venit nu prin întărirea muncii acestor organe, ci prin înfiinţarea unei noi categorii de lucrători cu ştat de salarizare : DIRECTORUL CU PROBLEME EDUCATIVE. Am greşi, poate, dacă am da un verdict asupra oportunităţii acestei soluţii. De aceea prezentăm spicuiri dintr-un recent raid prin căminele studenţeşti bucureştene, privind munca educativă ce se desfăşoară aici. Regulamentul pentru funcţionarea căminelor studenţeşti, întocmit de Ministerul Învăţămîntului şi U.A.S.R., stipulează în art. 21 existenţa a două categorii de **directori educativi : cu normă întreagă** (care au obligaţia să stea în cămin opt ore zilnic) **şi cu indemnizaţie** (la care această obligaţie se rezumă la numai trei ore pe zi). Care e situaţia la **I.M.F. Bucureşti** ? O aflăm, detaliat, de la tovarăşii **Petre Postăvaru**, director, şi **Ştefan Barbu**, şeful serviciului social. I.M.F.-ul are cinci cămine şi tot atîţia directori educativi, cu indemnizaţie. Anormale ni se par — şi serviciului social şi autorului acestor rînduri — alte situaţii. La blocul M/Regie, **locuit de studente**, director educativ este un bărbat. Nu punem în discuţie calităţile morale ale tov. Valeriu Cojocaru, pentru că nu am avea nici un motiv. Dar nu este un secret faptul că la căminele studentelor munca de educaţie trebuie să fie mai intensă, dată fiind şi multitudinea problemelor : autoservire, igiena individuală şi a interioarelor, comportamentul locatarelor etc. Or, credem că o femeie s-ar descurca mult mai bine în această situaţie. De altfel, să spunem şi cîteva cuvinte după vizitarea blocului respectiv. Art. 25, pct. 3 prevede ca atribuţie a directorului educativ „formarea unei opinii studenţeşti privind ordinea..." Fiind vorba de ordine, înţelegem şi cultivarea gustului pentru frumos al viitoarelor intelectuale, soţii şi mame. Numai că în majoritatea camerelor vizitate locul decentelor tablouri cu reproduceri de artă sau al aplicelor este luat de tăieturi din reviste, lipite direct pe pereţi, degradînd şi tencuiala, pe lîngă gustul pentru frumos !... Alt aspect, de astă dată ţinînd de faţada blocului : 34 de ferestre şi pervazuri din 115 de pe o latură a blocului erau „ornate" în exterior cu obiecte vestimentare destul de „străvezii", sticle, borcane, pachete etc. În cămin s-au semnalat furturi, „autoarea" lor nefiind încă depistată. Studente ca Floroaica Elena, Ciupitu Rodica, Colac Maria, cu abateri grave în precedentul an universitar, au primit aprobarea să locuiască în continuare în cămin. Floroaica, de exemplu, se află şi în acest an în recidivă. Încă un amănunt : în planul de activitate al comitetului (al cărui preşedinte este... băiat) nu am putut descoperi nici o acţiune cu caracter educativ, pentru că planul era la ora raidului nostru abia în proiect. La **căminul I.M.F. din „Drumul Taberei"** directorul educativ pare să se ocupe mai mult de probleme administrative decît de cele educative. „Pentru administraţie avem, însă, un salariat !" remarcau pe bună dreptate interlocutorii mei de la serviciul social.

Un nou popas, de astă dată la **Institutul politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej"**. Ne referim în special la activitatea directorilor educativi de la **complexul studenţesc Regie**, unde institutul deţine zece blocuri. În schemă figurează 7 (şapte) posturi de directori : doi cu normă întreagă şi cinci cu indemnizaţie. Despre activitatea celor doi sîntem edificaţi. Prezenţa lor în complex e necesară, e vizibilă şi apreciată. Necesară e şi prezenţa celorlalţi cinci, numai că trei dintre aceştia sînt cam scumpi la vedere. Rectoratul a dispus ca fiecare director educativ să-şi consemneze prezenţa într-un registru. Numai că iată ce citim în respectivul hrisov : pe data de 2, 3, 6, 7 şi 10 octombrie directorul educativ Rebuşapcă s-a ocupat, în total, 11 ore de „probleme de repartizare şi de cea a repetenţilor". În rest, nici o menţiune despre ceilalţi. Ni s-a spus că „au mai fost" — ceea ce credem şi noi — dar, vorba ceea, „scripta manent, verba volant"... Un exemplu concret : **în ziua de 28 octombrie nu a trecut prin complex nici un director „cu indemnizaţie", iar în ziua precedentă din cinci nu s-au prezentat decît doi. Oare aşa se respectă obligaţia de serviciu „trei ore zilnic"** ? Să nu ne facem iluzia că nu sînt probleme : delapidatori nedepistaţi, întîrzieri noaptea, repartizările nerezolvate în întregime, ba în blocul C un caz de crasă iresponsabilitate morală, pe seama studentului Semen Gheorghe din anul V de la Facultatea de transporturi, practicarea în unele camere a jocurilor de noroc etc.

Oprim aici firul relatărilor. Nu ne grăbim să tragem concluzii, lăsînd aceasta pe seama organelor vizate. Am considerat că mai folositoare ar fi consemnarea în rîndurile ce urmează a unor propuneri care pot constitui obiect de discuţie.

„Să punem mai mare bază pe utilizarea resurselor interne, a studenţilor, în munca de educaţie. Dacă în totalitatea cazurilor preşedinţii comitetelor de cămin ar fi studenţi cu o înaltă conştiinţă profesională şi morală, ar putea suplini activitatea directorilor educativi cu indemnizaţie, putînd fi chiar recompensaţi periodic pentru munca prestată cu stimulente materiale". O propunere îndrăzneaţă, pe care o supunem atenţiei organelor în drept !

Dorim ca articolul nostru să nu trezească suspiciuni, ci prin analizarea muncii educative în căminele studenţeşti (nu numai în cele direct vizate !) să contribuie la stabilirea unui climat sănătos de responsabilitate, muncă constructivă şi disciplină.

Ion LAURIAN

Un cabinet dentar care are nevoie de multe plombe

În unele adunări de asociaţie, cît şi în discuţii cu studenţii, redacţia a fost sesizată că se mai menţin încă în unele unităţi sanitare abateri de program pe care revista noastră le semnalase în anul universitar trecut.

Faţă de numărul mare de studenţi pe care-i are în evidenţă, posibilităţile sînt reduse ; de aceea ele trebuie fructificate la maximum. Cabinetul nu poate trata decît un număr mic de studenţi, iar solicitările sînt aproape duble. Pentru degrevarea cabinetului Universităţii, propunem o soluţie acceptată de altfel — în principiu — de cabinetul Regie : studenţii a două din cele 19 facultăţi ale Universităţii ar putea fi trataţi la Regie. În acest sens indicăm facultăţile de Drept şi Matematică-mecanică, ai căror studenţi sînt cazaţi în blocul N al complexului Regie.

O problemă care trebuie rezolvată în cel mai scurt timp e aceea a modului de programare. De cele mai multe ori, pentru a obţine o programare, studentul trebuie să se deplaseze de două, trei ori la dispensar. Nu demult s-a desfiinţat lista de ordine, înscrierile făcîndu-se numai între orele 7,30—8 şi 13,30—14, ceea ce creează mereu discuţii între studenţi şi personal, discuţii care nu totdeauna se sfîrşesc studenţeşte. Pentru evitarea unor asemenea situaţii neplăcute, mai mulţi studenţi au propus distribuirea pe timp de o săptămînă a bonurilor pe care să se specifice ziua şi ora şedinţei dentare.

Actualele condiţii nu permit nici efectuarea unor lucrări de amploare în *situaţii complicate. În plus, studentul nu poate urma un tratament de durată şi pentru că ar trebui să piardă un timp însemnat în permanenta „luptă" de a se înscrie pe listă.*

Se impune cu necesitate în aceste condiţii o respectare strictă a programului de către personalul de serviciu. Nu rareori munca propriu-zisă se începe mai tîrziu şi se sfîrşeşte mai devreme. Mulţi studenţi cu care am discutat şi-au exprimat nedumerirea că numărul de bonuri este mic, iar în cabinet un pacient nu este tratat mai mult de o jumătate de oră. (Prea des circulă „cafeluţa" între diferitele cabinete ale dispensarului). Considerînd că afectează fiecărui pacient o jumătate de oră, după calculele unor studenţi, un medic ar putea rezolva zilnic 12 cazuri şi nu 7 cîte se programează în prezent. Studentul Bădescu Dumitru ne-a informat că, uneori, între orele 16—17, sînt tratate persoane de o îndoielnică studenţie. *Deocamdată notăm numai atît.*

Va trebui să se acorde atenţia cuvenită şi relaţiilor student-medic. Trebuie pornit de la o înţelegere justă a personalităţii studentului. În acest sens se impun atenţie şi tact, seriozitate şi respect reciproc. În prezent acest lucru nu s-a realizat. Medicul stomatolog se vrea stăpîn absolut în acest domeniu şi nu permite alte puncte de vedere. (Doctoriţa Teodorescu, spre exemplu, are senzaţia, declarată public, că e „călcată pe nervi").

Constatînd toate acestea, să nu ne mire faptul că acest cabinet e un „punct turistic" pe care studenţii au început să-l evite. E normal să nu mai revii acolo unde pentru un tratament care durează numai 15 minute trebuie să pierzi pe puţin cinci ore. De altfel nu se manifestă nici o preocupare pentru urmărirea în continuare a studenţilor consultaţi, ceea ce micşorează eficienţa muncii.

Credem că organele în drept îşi vor spune cuvîntul şi la aceste semnalări ale revistei noastre.

Andrei POPESCU

Agenda sesiunilor ştiinţifice studenţeşti

Duminică 16 noiembrie, alte secţii ale celei de a X-a Conferinţe naţionale a cercurilor ştiinţifice studenţeşti şi-au desfăşurat lucrările. La Bucureşti, în cadrul secţiei Energetică, Electrotehnică, Electronică şi telecomunicaţii, premiul special al U.A.S.R. a fost acordat lucrării :

„Calculator electronic de birou" realizată de Dan Tonceanu, Lucia Miclea, Sanda Dumitrescu, George Ştefan, Adrian Mihalache, de la Facultatea de electronică şi telecomunicaţii din Institutul politehnic Bucureşti. Acest colectiv a obţinut, de asemenea, premiul I.

Premiile I, pentru fiecare subsecţie, au fost atribuite studenţilor :

— Ştefan Iakob, Tiberiu Pirici, Eugen Szin, de la Facultatea de electrotehnică, Institutul politehnic Timişoara ;

— Gheorghe Savitescu de la Facultatea de electrotehnică, Institutul politehnic Cluj ;

— Sorin Stoica de la Facultatea de electronică şi telecomunicaţii, Institutul politehnic Bucureşti ;

— Valentin Cristescu de la Facultatea de mecanică, Institutul politehnic Bucureşti.

La Tîrgu Mureş, în cadrul secţiei Ştiinţe medicale şi farmacie, premiul I şi premiul special al U.A.S.R. au fost obţinute de lucrarea :

„Specificarea reacţiei histochimice a lipoic-dehidrogenazei în ţesuturile animale" de Ciobanu Nicolae, I.M.F. Bucureşti.

Premii I, pe subsecţii, au primit studenţii :

— Coman Dan, Căprioară Mirela, Chira Ileana, I.M.F. Cluj ;

— Mureşan Liviu, Moisin Cristina, I.M.F. Cluj ;

— Gliga Angela, I.M.F. Tg. Mureş.

Istoria la zi

MÎINILE LUI DUMITRU ARJAN

Nu am văzut niciodată mîini ca ale lui. Îmi privesc palmele, degetele. Le mişc, scriu, apuc un obiect sau mîngîi obrazul cuiva şi îmi dau seama că mîinile mele au graţie, pot părea destul de asemănătoare cu ale altora, la un examen atent, pentru că sînt, în fond, de o mărime şi o formă obişnuită.

Mîini ca ale lui însă nu am mai privit. Omul e în faţa mea amabil. Îmi răspunde la întrebări, cu toate că, prin firea lucrurilor, spune mai puţin decît tulbură în amintire întrebările mele. Şi pe masă, aşezate în neodihnă, mîinile lui uriaşe tremură şi repetă chinul cuvîntului potrivit, mîinile formate sau deformate de muncă. Flamanzii, şi nu numai ei, cereau la un portret preţul dublu atunci cînd urma să fie reprezentate şi mîinile personajului. Era drept. Aş fi putut scrie un interviu cu **Dumitru Arjan** fără să-i văd chipul. Trebuia doar să contemplu cele două maşini fabuloase în formă aproape omenească, care mai mult de 40 de ani au îmblînzit fierul rugos şi violent ce se potrivea la gura unei sonde. Mîinile sale sînt late şi groase — deşi în tinereţe trebuie să fi avut o anumită supleţe băieţească — pielea e scorţoasă şi intens crestată în toate direcţiile, din pricina contactului permanent cu materia ostilă, pe care s-au chinuit s-o ordoneze. Din această cauză omul nu mai poate îndoi degetele ca toată lumea. Îi priveşti mîinile cu mare uimire şi pioşenie.

Dumitru Arjan, Nicolae Vasu, Lungu, Tripşa... Prin 1952 nume ce reveneau stăruitor pe prima pagină în toate ziarele. Opera mîinilor lor de aur. Ele pulverizau normele, aşezau producţia în legi noi. Aceşti oameni veneau în Marea Adunare Naţională ca purtători de cuvînt ai muncitorimii, Eroi ai Muncii Socialiste.

★

L-am găsit pe Dumitru Arjan acasă, în satul Diaconeşti — mai sus de Tîrgovişte — aşezare pe vîrful dealului, între pomi fructiferi, fără frunză şi cărări de piatră, repezite.

Tudor Octavian: Bună ziua, Dumitru Arjan. Am venit să vă întreb în ce an aţi ajuns cu planul? Cumva prin 2124?

Dumitru Arjan: Mai domol, mai domol. Acum sînt pensionar. Şi nu mai am plan. De şapte ani stau acasă. Vorba vine că stau. Lucrez mai mult ca înainte.

T. O.: De ce?

D. A.: Nu pot să lincezesc. Pentru că m-ai întrebat de plan, să ştii că la sonde se socotea altfel munca. Erau unii — strungarii, de exemplu — care depăşeau planul; se făcea caz de asta şi se spunea că au ajuns în anul 2000. La noi era altfel. Ce vă pot spune este că s-a calculat, de către organe competente, cum că eu aş fi adus economii ţării de 14,8 milioane lei.

T. O.: Cum?

D. A.: La sondă se strica des cîte ceva. Eu lucram cu brigada la intervenţii. Cînd se înfunda o sondă cel mai important om devenea şoferul pe maşina căruia era montat troliul. Maşina o găseam repede, dar pe şofer niciodată, pentru că, dacă nu era nevoie de el mereu, îşi făcea de lucru prin alte părţi. Am discutat cu oamenii din brigadă şi am alcătuit altfel echipa noastră. Am renunţat la şofer, dar şi la timpi morţi.

T. O.: Aşa s-a născut „metoda Arjan"?

D. A.: Da. Simplu, nu? Azi pentru treburi tot atît de simple s-au făcut institute de cercetări şi cînd se ajunge acolo la cîte un punct „Arjan" îl numesc „reorganizarea ştiinţifică a producţiei". Şi eu sînt de părere că nu era complicat, dar uite că stăteau sondele nemişcate, degeaba, mai multe luni. Fiindcă nu se găsea omul potrivit la locul potrivit. Altfel, cum să nu, toate sînt simple. Şi eu, cînd mă uit în urmă şi văd viaţa mea, mă mir puţin de ce-a putut să iasă.

T. O.: ...iar într-o zi aţi ajuns Erou al Muncii Socialiste.

D. A.: Nu chiar deodată. Cînd au înţeles directorii mei de atunci că poate să însemne ceva ideea asta a mea mi-au propus: nea Mitică, ia-ne şi pe noi colaboratori şi o să fie bine. Adică o să fie bine şi pentru ei. Eu sînt om cumsecade şi nu i-am refuzat, deşi lucrurile de felul ăsta m-au necăjit întotdeauna. În fine, nu prea văd să vă intereseze amănuntele.

T. O.: ...şi aţi primit titlul.

D. A.: Da. Am fost chemat la Bucureşti. Era şi Vasu cu mine atunci. Eram printre primii decoraţi. Petru Groza mi-a dat diploma şi medalia şi un plic cu bani. De ce-mi daţi bani? — am întrebat. Mi-au răspuns: Pentru economiile pe care le-ai adus ţării. Ia banii, e munca ta. O să-ţi dăm un apartament în Bucureşti şi o maşină. Sînt sonde în Bucureşti? — am zis. Nu erau. Petru Groza a rîs. Nu sînt? Bine, mă întorc la ai mei. Şi să ştii că maşină am. (Eu mă refeream la autocamionul de la sondă). Atunci am mai fost întrebat: Şi nu vrei nimic, nimic? Vroiam eu ceva. Să ni se electrifice satul. Au rîs iarăşi şi au promis.

T.O.: Cum aţi fost primit în sat, apoi?

D. A.: Aşa şi aşa. Mulţi spuneau: noi am dat bani mulţi pe vremuri ca să ne aducă lumină şi pentru asta s-au zbătut oameni mai mari ca tine. Fugi de-aici, mă Mitică.

T. O.: Şi aţi fugit?

D. A.: Nu, fiindcă tovarăşii s-au ţinut de cuvînt.

T. O.: Ce sentiment aţi încercat cînd a apărut primul articol despre Dumitru Arjan într-un ziar?

D. A.: De primul nu-mi prea amintesc pentru că au apărut mai multe, unul după altul. Le făceam teanc şi, cînd nu aveam unde să le pun, le dădeam nevesti-mi, să împacheteze cîte ceva cu ele. Mie nu-mi plăceau articolele. Din cauza lor nu mai aveam timp să muncesc. Tot timpul venea cîte cineva ca să-l pozez şi să-i povestesc. O sculptoriţă, Delfina Mirescu mi se pare că se numea, m-a purtat un an de zile la Bucureşti pentru o sculptură, pînă ce m-am înfuriat; nu mai merg nicăieri, am zis. Lăsaţi-mă în legea mea, să muncesc. Veneau de la cinematografie şi mă tot împingeau pe sub cîte o sondă care erupea, ca să mă filmeze ca erou. Ei credeau că asta făceam tot timpul, că ne aruncam orbeşte unde era focul mai mare. Lucruri fără cap. Or, eu asta vroiam să demonstrez, că munca trebuie făcută cu cap. Am apărut şi în filme, mînjit din cap pînă în picioare cu ţiţei, de-mi era ruşine. Eram eu erou al muncii socialiste, dar un altfel de eroism decît îşi închipuiau mulţi.

T. O.: „Organizarea ştiinţifică a muncii" a fost prima idee mai importantă a lui Dumitru Arjan?

D. A.: Lucrez în petrol de la 18 ani. Am muncit, bineînţeles, şi la patron. N-am să uit niciodată pe un inginer, unul Milan Constantinescu. I-am spus într-o zi: Aici ar fi bine să facem o modificare şi mărim producţia. A răspuns să-mi văd de treabă că nu mă pricep. Dar, după un timp, el a pus în practică ideea mea. M-am dus la el şi l-am întrebat: De ce faceţi lucruri de astea, d-le inginer? M-a bătut, băiatule, m-a bătut atunci. Ei, ce să-i faci.

T. O.: Ce pensie aveţi?

D. A.: 2 300 lei.

T. O.: După ce v-aţi pensionat, cîte articole s-au mai scris despre dv., cine v-a mai vizitat?

D. A.: M-au vizitat ai mei, din brigadă. De la ziare nimeni. Eu mă duc destul de des pe la schelă, să mai văd ce e nou, să mai stau de vorbă.

T. O.: La ce oră vă sculaţi dimineaţa?

D. A.: La 4. Muncesc pînă seara. Unii zic: nu se mai satură nea Mitică ăsta. Nu mă mai satur.

T. O.: Care a fost cel mai greu răspuns pe care a trebuit să-l daţi cuiva, vreodată?

D. A.: Într-un timp mi s-a propus să fiu ministrul petrolului. Am refuzat. Nu aveam pregătirea necesară pentru un astfel de post. Mi s-a explicat că o să învăţ repede ce-i de învăţat. Că ar fi avut cine să mă ajute. Am refuzat. Dacă plecam eu de la sondă poate că nu mi se simţea lipsa, dar dacă lucram într-un loc atît de important cu siguranţă că nu mi s-ar fi simţit de loc prezenţa. Omul potrivit la locul potrivit a fost legea vieţii mele.

T. O.: Cum v-aţi împăcat cu tinerii ingineri veniţi la sondă?

D. A.: Dacă tinerii ingineri ne-ar fi vizitat mai des în timpul facultăţii, dacă ar fi stat mai mult pe lîngă noi, ar fi fost mai bine şi pentru ei şi pentru economia naţională.

T. O.: Acest interviu e scris pentru o revistă studenţească. Aveţi cîteva cuvinte de adresat noilor promoţii de ingineri, actualilor studenţi ai Institutului de petrol şi gaze?

D. A.: Să citească bine răspunsul meu de mai înainte şi să-l dea şi profesorilor lor.

Tudor OCTAVIAN

O fotografie de „epocă": Dumitru Arjan — primul din dreapta — şi brigada sa, în decorul natural al muncii lor cotidiene

PULS

● O iniţiativă care merită a fi semnalată este aceea luată recent de Consiliul A.S. al Facultăţii de drept din Cluj în colaborare cu direcţiunea cinematografului „Arta" din localitate, în vederea organizării unei dezbateri de o mai largă audienţă cu privire la filmul artistic „Corabia nebunilor". La reuşita reuniunii organizate după proiectarea pe ecran a valoroasei creaţii semnate de regizorul american Stanley Kramer şi-au dat concursul, în ordinea luărilor de cuvînt: Al. Gorşcovoz, Silviu Raţiu, Ion Ilie, Ungur Horia Adrian, Sergiu Brendea şi alţi studenţi ai facultăţii, care au evocat... filmul creaţiei lui S. Kramer şi al romancierei Katerine Anne Porter, cărora le datorăm această capodoperă a filmului universal. Discuţiile au fost canalizate cu fineţe şi competenţă de conf. dr. Mircea Stoica, invitat la acest izbutit simpozion.

● După o oarecare nehotărîre în alegerea datei prezentării, iubitorii artelor plastice din centrul universitar clujean îşi dau întîlnire în fiecare marţi la ora 20.30 cu ocazia şedinţelor săptămînale ale cercului de istoria artelor care funcţionează pe lîngă Casa de cultură a studenţilor. Dat fiind că expunerile realizate pînă în prezent, dintre care relevăm cele închinate creaţiei lui Rembrandt şi Goya, acoperă cea mai vastă zonă a istoriei artelor premoderne, temele viitoare au fost stabilite în urma consultării membrilor cercului.

Ne folosim de acest prilej pentru a sugera organizatorilor afectarea sălii mari a Casei de cultură manifestaţiilor de acest gen. Ne facem astfel mesagerii numeroşilor admiratori ai comorilor artistice din cetatea universitară clujeană, care şi-au exprimat în repetate rînduri dorinţa de a admira proiecţiile în condiţii cît mai bune.

● A intrat în tradiţia Institutului pedagogic din Bucureşti ca manifestările cele mai de seamă ale studenţilor şi cadrelor didactice să fie găzduite de amfiteatrul 3. Aşadar, tot aici şi-au dat întîlnire, la sfîrşitul săptămînii trecute, profesorii şi studenţii Facultăţii de filologie din cadrul institutului, pentru a participa la un interesant simpozion dedicat scriitorului francez de origine irlandeză Samuel Beckett, laureat al Premiului Nobel pentru literatură pe anul 1969. Demn de menţionat că iniţiativa organizării acestei manifestări aparţine consiliului A.S. al facultăţii (preşedinte: Eleonora Horobeţ), iar larga şi entuziasta participare a studenţilor a subliniat, o dată în plus, prestigiul de care se bucură cei de curînd aleşi.

● Joi 13 noiembrie, în sala de expoziţie a Casei de cultură din Iaşi, a avut loc vernisajul expoziţiei de pictură a studenţilor ieşeni Stan Cepoi, Ion Săndoi şi Mircea Oliţă.

● Miercuri 12 noiembrie, Cercul juriştilor bucureşteni şi-a reluat activitatea cu tema „Influenţa socială asupra infracţiunii minorilor". La discuţiile vii, captivante au participat C. Basiliade, cercetător la Centrul de cercetări pentru problemele tineretului şi A. Iacovşek, director cu problemele reeducării la M.A.I.

Grija noastră cea de toate zilele

În toate activitățile — spiritul viu al Legii învățămîntului

(Urmare din pagina 1)

sau seminarii la discipline existente în planul de învățămînt.

Deși Legea învățămîntului recomandă măsuri largi de modernizare a învățămîntului superior menite să ofere condiții pentru o solidă cultură de specialitate absolvenților, capabili de a răspunde cu competență solicitărilor meseriei, se mai întîlnesc încă anacronisme pe care conducerile facultăților nu au reușit să le lichideze, se pare, pentru a evita supraîncărcarea cu prelegeri, examene și alte activități universitare. Ca urmare a persistențelor unor asemenea ezitări, absolvenții Facultății de drept nu vor fi făcut un curs de Retorică, de Psihologie judiciară sau de Sociologie a dreptului, absolvenții institutelor tehnice — un curs de Estetică industrială.

Păstrîndu-se în același cerc al formalităților, actualul an III al unor facultăți de studii economice din cadrul universităților vor trebui să-și aleagă lucrarea de diplomă la începutul semestrului II, fără să fi parcurs nici un stagiu de practică în producție. Ceea ce au reușit studenții ieșeni ai Facultății de studii economice, de exemplu, au fost numai două vizite de cîte 6 ore la Fabrica de ulei și la Fabrica „Țesătura". Și aceasta, pentru că scurtarea duratei cursurilor nu a fost însoțită de inițiativa schimbării corespunzătoare a perioadelor de practică.

Există apoi o deficiență care se enumeră printre cauzele rezultatelor slabe înregistrate la învățătură anul trecut de o anumită parte a studenților. În acest sens este invocată reducerea numărului de examene nu ca o consecință a reorganizării materiei, ci prin aglomerarea ei și nejudicioasa repartizare a disciplinelor supuse examenelor în cele două sesiuni.

La începutul actualului an universitar, studenților li s-a adus la cunoștință o formulă de examinare asemănătoare celei de anul trecut, dezavantajoasă în continuare, pentru că — în condițiile în care noile programe de învățămînt nu sînt încă integral aplicate — prin ponderea ei creează un raport de dificultate care opune 3 examene cu materie de un semestru, programate în iarnă, celor 4 examene cu materie de 2 semestre din vară, adică un raport de 3—8, ameliorat oarecum de posibilul (noi am zice necesarul) examen parțial.

Întrucît sesiunile de examene astfel programate nu facilitează în măsura cuvenită pregătirea ritmică a studenților **este necesar să se consolideze rolul altor pîrghii, care intervin în pregătirea ritmică și întărirea disciplinei în muncă a studenților.**

Cele mai multe opinii înclină să acorde cîștig de cauză metodelor de verificare la intervale scurte de timp. Ar trebui, în acest sens, să crească rolul și prestigiul SEMINARULUI, în primul rînd ca verigă însemnată de însușire activă a cunoștințelor, de dezbatere a unor probleme de specialitate și, în al doilea rînd, ca modalitate de verificare parțială a ritmului și gradului de acumulare a cunoștințelor. Se întîmplă însă ca prevederile ce rezultă din Legea învățămîntului să nu fi fost înțelese de unii conducători de seminar în profunzimea implicațiilor lor. Astfel, de exemplu, la unul din ultimele seminarii de Drept civil la anul II, Facultatea de drept a Universității din București, a rămas nelămurită una din problemele de mare interes ale tematicii, conducătorul seminarului neindicînd nici cel puțin direcția în care studenții se vor putea edifica cu ușurință din literatura de specialitate. „Mi-au trebuit vreo cinci ore de studiu în bibliotecă, după seminar, pentru a o rezolva", mărturisea unul dintre studenții buni ai grupei. Există, desigur, seminarii al căror eșec este explicabil prin nepregătirea studenților. Or, **dacă aprecierea activității în seminar ar fi concretizată printr-o notă care să intre consecvent în calculul notei de examen,** nivelul seminarului ar crește, iar acesta ar deveni o formă de stimulare a pregătirii ritmice. „Sînt profesori la ale căror ore ți-e de-a dreptul rușine să te prezinți nepregătit. Și cum în institutul nostru există un sever control al frecvenței, majoritatea studenților, în special cei din anii mari, își îndeplinesc conștiincios obligațiile profesionale, anii IV—VI neavînd nici un repetent", ne declara un student medicinist ieșean, sintetizînd ceea ce numim „ofensivă coordonată pentru respectarea disciplinei universitare".

O altă formă de verificare periodică sînt — după cum se cunoaște — **LUCRĂRILE DE CONTROL,** care ar trebui să devină similare proiectelor de an, obligatorii pentru promovare. Regulamentul pentru activitatea profesională a studenților precizează: **notele obținute la aceste verificări vor fi luate în considerare în mod obligatoriu la acordarea notei la examenele finale din sesiunile stabilite.** Se știe însă că, în unele cazuri, această prevedere este ignorată, mai mult, pentru unele discipline, neprezentarea unor astfel de lucrări nu atrage alte consecințe decît simpla înregistrare a absenței. Drept urmare, importanța lucrărilor scade. În activitatea studenților politehniști, de exemplu, ele au o mare pondere. Dar cerințele evitării muncii în asalt, atît de dăunătoare în învățămîntul nostru superior, **impun** acordarea unei ponderi mai mari acestei forme de activitate.

Făcînd parte dintre condițiile care asigură continuitatea în studiu, **controlul frecvenței trebuie să devină, de asemenea, peste tot un reflex, deopotrivă al preocupărilor cotidiene ale asociațiilor studențești, cît și al activității didactice. La unele prelegeri, însă, în pofida indicațiilor ca prezența să se facă prin sondaj, cadrele didactice, contînd prea des pe corectitudinea responsabililor de grupă, trec peste această obligație.**

Prezența la activitățile didactice organizate creează o obișnuință de studiu ritmic, stabilizează contactul cu biblioteca, deschide și întreține interesul pentru cursurile facultative — ceea ce pentru lărgirea orizontului profesiei contează foarte mult, reprezintă un exercițiu intelectual zilnic, care se obține foarte greu dacă nu este impus. **Credem că acest exercițiu intelectual este cea mai importantă direcție în care trebuie să se concentreze atenția și intențiile instructive și educative ale tuturor factorilor de răspundere. Simpla constatare „studenții nu au încă conștiința responsabilității", adică rezolvarea cu o obiecție pe un plan subiectiv, înainte de a-i obișnui cu instrumentele și metodele muncii intelectuale, va amîna încă foarte mult timp formarea la studenți a unei discipline a muncii intelectuale.**

Am ținut să reamintim aceste lucruri îndeobște cunoscute pentru că nu o dată ele sînt trecute cu vederea, nu formează obiectul grijii de toate zilele a tuturor celor ce — studenți și cadre didactice, asociații studențești și conduceri de facultăți și institute — dăm curs comandamentelor majore stabilite de conducerea partidului în vederea îmbunătățirii continue a procesului instructiv-educativ.

MOBILUL UNUI FURT ȘI PSEUDOSPOVEDANIA FĂPTAȘULUI

Ce a omis ex-studentul cleptoman Adrian Șerban să ne mărturisească: „prețul" legăturilor sale extraconjugale cu Andreea Popescu, colegă și șefă de grupă, precum și cu o elevă a unei școli tehnice veterinare; fiindu-i insuficienți banii pe care soția sa, profesoară, îi trimitea, a recurs la furturi repetate pentru a satisface pretențiile „colegei sale"... de inimă. Sfidînd colectivul care-i încredințase, între altele, și șefia unei grupe, Andreea Popescu evită să ia parte la adunare.

La rubrica „Omicron" dintr-un număr trecut al revistei noastre relatam despre un furt săvîrșit în anul II al Facultății de fizică a Universității din București, cu implicațiile sale în conștiința făptașului. Din considerente lesne de înțeles, după cum vom observa, autorul foiletonului a evitat să dea publicității numele celui certat cu cinstea, om căsătorit, avînd și un băiețaș de un an și jumătate. Foiletonul a avut ecoul scontat: la ora cînd revista noastră era deja în paginație, am fost invitați să participăm la dezbaterea publică, din anul II B Fizică, a cazului relatat de noi...

Iată despre ce este vorba, în cîteva cuvinte, cu precizările pe care, de data aceasta, ne simțim obligați să le facem:

La începutul anului I, Adrian Șerban, din Calafat, căsătorit, cu copil, intră în relații „colegiale" cu Andreea Popescu, șefa grupei din care face parte. Relațiile se... string, sub ochii colegilor. Aviditatea de cadouri a Andreei și mîna largă a lui Adrian epuizează în scurt timp resursele financiare ale familistului Șerban. Desele escapade prin restaurante, cu țigări fine și băuturi la fel de fine pe masă, cererile crescînde de cadouri îl determină pe Șerban să fure. (Firește, pentru completarea sumelor sînt bineveniți și banii trimiși regulat de soție, profesoară în Calafat). Între timp, Șerban mai contractează o „prietenie" la o școală tehnică veterinară. Respectiva rămîne însărcinată. Îi cere... posibilului tată, alias A. Șerban, 2 000 de lei, pentru... întreruperea ilegală a sarcinii. (Precizăm, n-a avut timpul s-o facă!). Pentru completarea sumei, Șerban se apucă să fure haine, pe care le vinde. Observînd, la un moment dat, că este bănuit, dă o lovitură de teatru: se prezintă cu autocritica pe buze la decanat, la colegi, la redacție. Toți reacționează: decanatul propune imediat exmatricularea, colegii (care într-un fel erau de mult în cunoștință de cauză în ceea ce privește tribulațiile morale ale „colegului" lor) tună și fulgeră, iar revista noastră publică foiletonul, în forma pe care o cunoașteți. Acestea sînt faptele, recunoscute și de Șerban în fața colegilor.

Colegii, care au luat în număr mare cuvîntul la acea oră tîrzie, au propus, în intervențiile lor, excluderea lui Andrei Șerban din asociația studențească și înaintarea cazului său organelor de cercetare penală. (Precizăm, Șerban a recunoscut, în plen, și furtul a 3 000 de lei).

„Nu pot să-mi înfrîng repulsia față de faptul în sine, a spus **Valeriu Toma.** Mie personal mi-a dispărut de la laboratorul de optică fișul, pe care îl cumpărasem cu banii muncii în vară. N-am dreptul să-l bănuiesc tot pe Șerban? Spune, Șerbane, tu știi cît valorează un ban pe care-l cîștigi cu propriile tale mîini? Sînt de părere că trebuie să fii deferit justiției...".

Iau cuvîntul, în continuare: **Nicolae Ispășoiu** („Eu sînt mai în vîrstă ca dumneata, Șerbane, dar nu mă pot lăuda că am umblat din femeie în femeie"), **Mircea Călin** („Șerban e un intrus printre studenți"), **Vasile Anghel** („Dacă eu, care, la fel, sînt însurat, aș invita o altă femeie la șpriț sau la cafea, nevastă-mea și-ar arunca verigheta. La fel aș face și eu"), **Maria Pîrvescu** („I-am spus Andreei, încă de anul trecut, că Șerban e căsătorit. N-a vrut să audă. Ba, mai mult, știam că tăinuiește furturile lui. Am urît-o și o urăsc, fiindcă mă pun în situația soției lui Șerban. Nu mi-ar conveni să mă știu înlocuită de o alta, care-mi toacă banii pe care îi trimit soțului"), **Narcisa Vișinescu** („Oare Andreea nu s-a întrebat de unde are Șerban atîția bani? Apoi, nu s-a gîndit că omul are soție și copil? Propun să fie discutată și Andreea..."), **Daniel Ștefănescu** („E vinovată și Andreea Popescu. Sînt sigur că Șerban a conlucrat, în furturi, cu ea").

Vorbitorii se declară mulțumiți cu exmatricularea lui Șerban, propun excluderea lui din asociație, predarea sa în mîinile justiției și discutarea publică a Andreei Popescu, responsabilă de grupă, care, ca un făcut, lipsește din adunarea colegilor. Un singur glas se mai face auzit, acela al lui **Dorin Moise:** „Din intervențiile noastre s-a dovedit că o mare parte dintre colegi cunoșteau de mult acțiunile necurate ale lui Șerban. Cred că prin tăcere, prin lipsa de combativitate, prin neantrenarea asociației studențești la educarea lui Șerban am favorizat înrăirea lui și ne-am făcut vinovați. Prea repede ne dispensăm de el, prea ușor îi dăm cu piciorul...".

Pe această idee se bazează și intervenția tovarășului lector univ. **Constantin Vrejoiu,** prodecan al facultății, care, împreună cu încă un cadru didactic, reprezintă corpul profesoral al anului II Fizică (Ne întrebăm, și cu acest prilej, unde e preocuparea necesară a cadrelor didactice pentru educația studenților, dacă nici la discutarea unui asemenea caz nu sînt prezente?)

„Anul II Fizică este un an neomogen, care ne-a dat mult de furcă, a spus tovarășul prodecan. Nu știu dacă, fiind într-un alt colectiv, Șerban ar mai fi făcut ce a făcut. Așadar, consider că întregul an II Fizică este profund vinovat. Ați afirmat aici mereu că formați un colectiv. Dar care e rolul acestui colectiv? De ce nu i-ați dat nici-odată lui Șerban o șansă de îndreptare? De ce i-ați încurajat pe el și pe Andreea Popescu prin neintervenție?"

„Cortina" s-a lăsat. Șerban Adrian nu mai este student și nici membru al organizației revoluționare de tineret. Andreea Popescu își așteaptă, și ea, judecata tardivă a colegilor. Și... ce se mai așteaptă? Se așteaptă... menținerea trează a opiniei lucide a colectivului, combativitatea lui, intransigența și spiritul de ajutor prin diverse forme, pentru a nu se mai reedita cazul furtului, al bărbatului aspirant la mai multe inimi și... viceversa. Recomandarea nu e destinată, firește, numai anului II Fizică de la Universitatea din București...

Așteptăm, așadar, noi înscrieri la cuvînt în această dezbatere care, înainte de cunoașterea și confruntarea tuturor faptelor incriminate ca și de exprimarea unor opinii ale colectivității studențești, se anunța oarecum simplificată în urma „spovedaniei spășite" a abilului cleptoman. Mobilul furtului, cum s-a văzut, are implicații de ordin moral mult prea grave pentru ca faptele să nu fie puse în contextul lor real.

Oare datele acestor nefericite întîmplări din anul II al Facultății de fizică bucureștene nu constituie o invitație adresată și altora la o meditație profundă asupra moralității unor colegi de-ai noștri?

de la MAGISTRU la DISCIPOL

— Datoraţi maestrului dumneavoastră răbdarea cu care aţi instruit 39 de serii de specialişti în agronomie şi biologie, înţelegerea cu care vă educaţi elevii şi v-aţi format colaboratorii, ardoarea şi perseverenţa cu care v-aţi apropiat şi i-aţi continuat opera sau tot ceea ce reuneşte aceste calităţi — spiritul şcolii create de el?

„Unul din cei 18 înţelepţi..."

Dialog cu prof. dr. docent IRIMIE STAICU, membru al Academiei de Ştiinţe Agricole şi Silvice

— De fapt, adeziunea la o anume şcoală ştiinţifică este pregătită încă din fragedă tinereţe prin străduinţa mai multor dascăli. Învăţătorul din satul meu natal — Popa Gherasim, om cult, sever, ne-a deprins cu învăţătura stăruitoare, a sădit cu pricepere în inimile noastre tinere mîndria naţională a românilor sub regimul habsburgic. La rîndul lor, profesorii Liceului „Andrei Şaguna" din Braşov, intelectuali de elită, ne-au dat o cultură generală variată şi bogată, ne-au îndrumat să muncim serios, să ne păstrăm demnitatea şi să ne pregătim pentru înalte îndatoriri sociale. La Şcoala superioară de agricultură din Bucureşti, Institutul agronomic de azi, am avut profesor pe Constantin Sandu Aldea, agronom şi scriitor, pe Traian Săvulescu, biolog de reputaţie mondială, pe Teodor Saidel, agrochimist de excepţională valoare şi alte distinse personalităţi şi desăvîrşiţi dascăli. Excelenţi profesori am întîlnit la Universitatea Statelor Kansas şi Nebraska din S.U.A. în persoana specialiştilor Duley, Russel, Weaver...

Dar, dascălul căruia îi datorez şi îi închin toate succesele mele este academicianul profesor Gheorghe Ionescu-Şişeşti, al cărui colaborator am fost, de-a lungul a peste 37 de ani — ca asistent, profesor, director de institut.

A evoca cuceritoarea prezenţă a magistrului este aproape o cutezanţă, prin teama de a nu-l frustra de vreuna din marile sale calităţi. Prelegerile sale de Agrotehnică — strălucitoare prin claritatea, sobrietatea şi bogăţia de idei, purtau pecetea personalităţii excepţionale a maestrului. Ele au captat timp de 38 de ani atenţia studenţilor şi absolvenţilor, care reveneau cu un entuziasm nedezminţit să-şi asculte dascălul iubit şi stimat. Profesorul şi savantul înţelesese de mult, ca o profesiune de credinţă, că „pedagogia este o ştiinţă, dar în acelaşi timp o artă; este ştiinţa de a prezenta noţiunile în mod sistematic şi logic, arta de a te face înţeles şi de a convinge. Nici arta, nici ştiinţa nu răsar spontan, ci trebuie dobîndite prin muncă".

Elevii săi erau fascinaţi de logica desăvîrşită a gîndirii lui, de perseverenţa aspră cu care-şi îndeplinea riguros programul zilnic de activitate, de bucuria şi pasiunea cu care muncea, constante pînă la sfîrşitul vieţii. Acest cult al datoriei se răsfrîngea şi asupra colaboratorilor săi, pe care-i ajuta părinteşte să-şi depăşească erorile, dar de care se despărţea irevocabil dacă, din nepricepere sau neglijenţă, cădeau din nou în greşeală.

Dintr-un profund respect pentru ştiinţă şi pentru cuvîntul tipărit, nu aviza publicarea decît a lucrărilor valoroase şi durabile, ale căror fond şi formă se armonizau în trăinicie şi eleganţă.

Copleşitoare la acest om de vastă cultură şi rară nobleţe sufletească era nedezminţita sa modestie. Ea izvora din exigenţa analiză a propriei activităţi, care niciodată nu l-a satisfăcut deplin, pentru că totdeauna a tins spre desăvîrşire; din respectul fără compromis pentru adevăr, din permanenta curiozitate şi sete de cunoaştere, de care inerţia, rutina nu s-au atins nici la 82 de ani. Inteligenţă ascuţită, gîndire profundă, memorie impresionantă, seriozitate desăvîrşită, putere de muncă şi creaţie rar întîlnite se reuneau cu sensibilitatea şi căldura sufletului său, care vibra la toate durerile semenilor.

Cei ce i-au fost elevi şi discipoli, de la maestru au învăţat să fie severi cu cei din jur, dar mai severi cu ei înşişi; să judece şi să aprecieze oamenii după calităţile lor, iar nu după defectele lor; să preţuiască fără părtinire şi să scoată în evidenţă chiar şi cele mai mici merite. Tactul desăvîrşit al profesorului Şişeşti avea un deosebit efect stimulator asupra colaboratorilor. Cei care se bucurau de prietenia maestrului erau impresionaţi de caracterul său îndatoritor, de farmecul personal cu care domina discuţiile şi întîlnirile particulare.

IRIMIE STAICU — Diplômé de l'Ecole Superieure d'Agriculture et de l'Institut Polytechnique de Bucarest, du Collège d'Agriculture et de Sciences appliquées de Manhattan, Kansas, États-Unis. Professeur d'agrotechnologie à l'Institut agronomique de Timişoara, 1945—1963, à l'Université de Bucarest, 1963—1964, et à l'Institut agronomique „Nicolae Bălcescu" de Bucarest, depuis 1934. Membre de l'Académie de Roumanie depuis 1963. Vice-président du Comité d'Organisation du VIII-e congrès de la Société internationale des sciences des sols, 1960—1964. Président de la VI-e Commission (Technologie des sols) de la Société internationale des sciences des sols, 1964—1968. Directeur général de l'Institut central de recherche agricole de Roumanie, 1964—1969. Membre de Comité Consultatif sur l'application de la science et de la technique au développement, 1967*.

— Susţinîndu-şi propunerea ca profesorul Gheorghe Ionescu-Şişeşti să devină membru corespondent al Academiei Române, Grigore Antipa releva în 1925: „din toţi cei tineri agronomi care au pornit lupta pentru înălţarea agriculturii noastre prin ştiinţă şi scoaterea ei din vechile metode rutinare el este acela care a dat dovadă de cea mai mare destoinicie..." A cultivat şi promovat astfel o ştiinţă profund angajată, subordonată organizării agriculturii româneşti. Care sînt deci coordonatele operei maestrului?

— De numele profesorului Şişeşti şi al colaboratorilor săi sînt legate realizări intrate demult în patrimoniul naţional şi mondial, după ce au deschis drumuri noi de cercetare şi valorificare a rezultatelor unor experienţe minuţioase care au durat uneori decenii întregi. Vom sublinia importanţa doar a unora dintre acelea despre care exegeţii operei savantului Gh. Ionescu-Şişeşti au scris mult. Astfel, este istoricul creării în 1934, după cercetări pline de migală, a soiului de grîu A 15, de mare productivitate, care 25 de ani mai tîrziu ajunsese să fie cultivat pe două milioane de hectare, sporind venitul naţional cu cîteva miliarde lei. A 15 constituie **una din cele mai mari realizări obţinute pînă în 1960 în ţara noastră în sectorul ameliorării plantelor.**

Cercetările din domeniul Agrotehnicii, mai ales cele vizînd stabilirea gradului de fertilitate a tipurilor de sol din România şi nevoia lor specifică de îngrăşăminte, în raport cu cerinţele plantelor cultivate, i-au adus celebritatea mondială. Profesorul Ionescu-Şişeşti, în colaborare cu Teodor Saidel, Grigore Coculescu, David Davidescu şi mulţi alţii, printre care tineri din institutele de cercetări şi de învăţămînt, timp de cîteva decenii, prin cercetările lor, au pus bazele industriei naţionale de îngrăşăminte chimice care s-a profilat în ultimii ani.

În sectorul lucrărilor solului profesorul meu are lucrări pentru prevenirea consecinţelor secetei, de mare însemnătate în ştiinţa mondială şi tehnica agricolă românească. Şi în acest domeniu, şcoala maestrului a proliferat, găsindu-şi adepţi printre care mă aflu, împreună cu prof. dr. docent Vasile Stratula, dr. docent Ioan Lungu şi dr. docent Dumitru Săndoiu. Cercetările generaţiei noastre au fost preluate şi dezvoltate de altă pleiadă, care continuă mai departe, pe o nouă treaptă, opera maestrului şi a discipolilor lui cei mai apropiaţi.

O altă direcţie în care s-au afirmat cu succes studiile profesorului Şişeşti a fost prevenirea, stăvilirea şi combaterea eroziunii solurilor româneşti, situate în pante şi expuse distrugerii, în proporţie de 60 la sută din suprafaţa arabilă a ţării. Mi-am asumat dificila răspundere de a continua cercetările în acest sens ale maestrului meu, iar unul dintre cei mai valoroşi elevi ai mei, dr. Mircea Moţoc, secretarul Prezidiului Academiei de ştiinţe agricole şi silvice, recent înfiinţate — şi o întreagă serie de tineri specialişti se consacră astăzi aceleiaşi problematici.

Învăţătura magistrului nu s-a transmis însă numai unui cerc de colaboratori formaţi în ambianţa strînsă a şcolii lui; prin caracterul ei de larg interes ştiinţific, social, economic, ea a intrat în practica curentă a numeroşilor cercetători din staţiunile experimentale, în practica agricolă însăşi. Magistrul are azi sute de discipoli, realizînd ceea ce a dorit atît de mult — o şcoală naţională de viguroasă tradiţie, asigurînd perenitatea şi continuitatea creaţiei sale ştiinţifice, în care maestrul şi discipolul se regăsesc şi se completează mereu.

— Studenţii dumneavoastră, tovarăşe profesor, cunosc ce problemă ştiinţifică vă preocupă în momentul de faţă?

— Cred că un profesor are datoria să împărtăşească studenţilor săi nu numai cunoştinţele de informare bibliografică, ci şi acele idei şi cunoştinţe cu care s-a hrănit el însuşi, pe care le-a aflat şi formulat prin propriul său efort ştiinţific de descoperire, de lărgire a graniţelor ştiinţei pe care o reprezintă ca pedagog şi cercetător. În acest cadru larg al unor mari îndatoriri, studenţii mei îmi cunosc preocupările. Unii dintre ei, membri ai cercului ştiinţific de agrotehnică din institutul nostru, sînt chiar colaboratori ai mei la o cercetare pe care o încerc împreună cu profesorul Tudor Ionescu, de la Institutul politehnic, şi cu alţi chimişti şi agronomi: dorim să aflăm efectul îngrăşămintelor chimice aplicate sub formă de ioni pe răşini sintetice schimbătoare de ioni şi pe schimbători de ioni naturali, iar nu sub formă de săruri, cum se practică de obicei. S-au obţinut pînă acum în laborator, în casa de vegetaţie şi pe cîmp rezultate foarte promiţătoare. Observaţi că este implicat în exemplul citat, care nu este desigur singular, un colectiv larg. Consider că o condiţie a succesului investigaţiei ştiinţifice de biologie aplicată este antrenarea, după un plan exact, a unui grup de cercetători de diferite specialităţi, capabili de o activitate complexă. Acest adevăr elementar este uneori prea puţin luat în consideraţie, pentru că, la noi, spiritul de echipă în cercetare este încă insuficient dezvoltat.

— Acum, cînd cunoaşteţi secretul succesului în profesiunea de agronom, ce aţi face dacă ar trebui, ca tînăr absolvent, să învingeţi obstacolele inerente intrării în meserie pentru a vă afirma şi consolida prestigiul de specialist?

— După 40 de ani de la absolvire, îmi place să-mi amintesc cuvintele unuia dintre profesorii mei, Traian Săvulescu, care afirma: „Tinereţea fără ideal, fără elan, fără putere de sacrificiu, fără generozitate este mai mult decît un nonsens al vieţii, este chiar lipsită de frumuseţe, e hidă şi searbădă". Şi îmi place să-mi amintesc aceste cuvinte, pentru că existenţa **unui ideal**, a **elanului**, a **puterii de sacrificiu** şi **generozităţii** este cheia adevăratului succes în agronomie.

Deci, ca tînăr absolvent, mi-aş preciza, în condiţiile concrete ale locului unde ar urma să muncesc, idealul vieţii şi activităţii mele, ştiind că realizarea lui îmi va putea consuma tinereţea întreagă, decenii la rînd, dar în cele din urmă îmi va aduce liniştea datoriei împlinite. Agronomul îşi va corela desigur activitatea cu ceilalţi intelectuali ai satului. Viitorul satului, configuraţia sa de perspectivă trebuie să-l apropie de oraş. De aceea, satul este locul **posibilei** şi **necesarei** colaborări a agronomului, medicului, profesorului, arhitectului. Acum, şi în viitor, inginerul agronom este, şi va rămîne, figura centrală a satului, cea mai statornică — pentru că principala şi sfînta sa obligaţie este intim legată de problemele **vitale** ale satului: ridicarea nivelului de trai al ţăranului. Agronomul trebuie să aibă răbdarea omului care nu abdică, conştient că a transforma satul înseamnă a lupta cu natura însăşi în plinătatea formelor de manifestare şi capriciilor ei; trebuie să se apropie de sufletul şi psihologia ţăranului, prin înţelegere şi competenţă, ceea ce îi va asigura autoritatea, stima şi audienţa celor cu care şi **pentru care** va lucra. Va trebui însă să-şi păstreze constantă dorinţa de autodepăşire şi de depăşire a mediului în care se află, în intenţia de a-l ridica continuu, ambiţia de a se menţine în circuitul de idei al specialităţii sale şi al culturii timpului său. Trebuie să rămînă întotdeauna un ferment al civilizaţiei şi progresului la sat. Lupta sa are obiective materiale şi spirituale şi adversarii săi sînt inerţia, conservatorismul, indisciplina, care trebuie să fie învinse printr-un bun exemplu personal, prin infuzia ştiinţei, culturii, inteligenţei, prin educaţie.

În perspectiva unor obligaţii sociale şi profesionale atît de serioase aş recomanda studenţilor mei să nu piardă nici o clipă destinată învăţăturii, pregătirii intelectuale, pentru că ceea ce n-au acumulat în această perioadă entuziastă a vieţii lor — studenţia — se recuperează cu greu mai tîrziu.

Este sfatul pe care l-am adresat multor generaţii de studenţi şi constat cu mîndrie că mulţi dintre cei ce l-au ascultat şi care mi-au devenit mai tîrziu colaboratori sînt azi membri corespondenţi ai Academiei, rectori ai unor institute agronomice, profesori în învăţămîntul superior, conducători ai unor institute de cercetări, foarte pricepuţi tehnicieni în întreprinderi şi cooperative agricole.

Pentru ceea ce au realizat ei, le mulţumesc: pentru că m-au înţeles, pentru că au onorat mesajul ştiinţei ce ne-a reunit. Doresc ca ei şi actualii lor elevi să înfăptuiască tot mai mult, spre binele lor şi al ţării.

Georgeta RUŢĂ

*) Din lucrarea „Rendez-vous 1980", aparţinînd scriitorului francez Pierre Rondière, publicată anul trecut în colaborare cu Organizaţia Naţiunilor Unite, în care profesorul IRIMIE STAICU este enumerat printre cei 18 înţelepţi — „18 sages" — membri ai Comitetului Consultativ al O.N.U. pentru aplicarea ştiinţei şi tehnicii în folosul dezvoltării.

SOCIOLOGIE UNIVERSITARĂ

Ponderea filmului în timpul liber studențesc

În cadrul unei cercetări sociologice cu obiective mai largi efectuată pînă în prezent la 10 din cele 21 de facultăți existente în Timișoara, asupra unui număr de 256 studenți (lot restrîns și studiat numai în faza pilot) ne-am orientat și spre determinarea locului și rolului pe care-l ocupă filmele în utilizarea timpului liber studențesc.

Dintr-o astfel de perspectivă am cercetat și confruntat modul individual de utilizare a timpului liber, atît prin prisma aspirațiilor și opțiunilor subiecților, cît și prin analiza situației reale din ultimele 6 luni premergătoare cercetării. Aceste rezultate au fost confruntate și comparate cu răspunsurile corespunzătoare din cele date la întrebări directe despre unele activități practicabile în orele de răgaz *).

În total, din eșantionul anchetat, 92,8 la sută au declarat că frecventează cinematograful. Urmărind indicele de frecvență al celor ce au ca preferință filmul, diferențiat după institut și sex, se desprind cîteva observații. În primul rînd, procentul mediu al celor ce merg la cinema dintre studenți pare să fie mult mai mic decît la alte categorii sociale la aceeași vîrstă. Dacă însă luăm în considerație procentele pe institute, diferența remarcabilă se estompează, deoarece limitele indicatorului discutat se înscriu între 90,0 la sută — 95,2 la sută. Limita maximă rezultată din cercetare socotim că, la un eșantion mai larg și la o cercetare repetată, încă s-ar mai ridica dacă la eșantionul cercetat în cadrul întrebărilor directe sau la evantai, cca. 70 la sută din cei care inițial declaraseră că nu merg la cinema, au subliniat totuși filmul și filmul TV, unii exprimînd și preferințe.

Remarcăm, de asemenea, că raportul dintre băieți — fete existent inițial în eșantion și chiar la fiecare institut se menține relativ constant și pentru cei ce frecventează cinematograful. Socotim că absența unor deosebiri marcante între comportamentul fetelor și băieților este una din consecințele relativei omogenități a condițiilor de muncă și viață realizate la studenți, situație probabil favorizată și de faptul că în eșantionul anchetat marea majoritate a studenților sînt bursieri și căminiști, iar numărul celor căsătoriți (deci cu obligații suplimentare) este numai 7,8 la sută.

La o analiză mai atentă însă, dacă avem în vedere diferențiat după sex și numărul celor ce nu merg la filme, apreciem că încă se mai poate vorbi de unele rămîneri în urmă în cazul studentelor: 4,2 la sută fete din total subiecți anchetați nu merg la film, față de 3,0 la sută băieți, în condițiile în care fetele reprezintă în totalul subiecților 45,7 la sută, iar băieții 54,3 la sută. Menționăm, de asemenea, că între studentele care nu merg la film nu se află nici o căsătorită. Faptul credem că ar trebui să stea mai mult în atenția celor ce organizează timpul liber al studentelor — mai ales pentru cele de la Institutul de medicină și Institutul pedagogic. Justificarea că programul de studiu al acestor institute permite mai puțin timp liber — valabilă pînă la un punct — nu stă în picioare în condițiile în care 90—92 la sută din studenții acestor institute își programează și vizionarea regulată a filmelor.

Consecvenți scopului propus inițial de a cerceta nu doar situația reală ci și opțiunile studenților am scalat în mai multe moduri lista activităților de timp liber menționate ca preferate o singură dată, simultan la întrebare liberă, evantai și întrebări directe pentru întregul eșantion diferențiat după sex și lista activităților dublu menționate ca preferate și am obținut următoarea ordine:

Procente

Nr. crt. Activități	Ponderea în total eșantion a celor ce le menționează			Ponderea celor ce le menționează ca activități dublu preferate		
	Total	din care băieți	din care fete	Total	din care băieți	din care fete
1. Cinema	91,0	91,4	90,6	53,5	50,4	57,3
2. Lectură	88,6	85,6	92.3	60,5	51,2	71,8
3. Plimbare	80,1	77,0	83.8	28,1	23,2	34,2
4. Teatru	77,1	70,5	86.3	36,6	30,2	44,4
5. Excursii	75,0	73,4	76,9	12,5	10,8	14,5
6. Lectura ziarelor, revistelor	64,1	74,1	52,1	5,1	6,5	3,4
7. Filme televizate	60,1	58,3	62,4	18,0	16,5	19,7
8. Dans	51,5	52,5	50,4	5.5	3,6	7,7
9. Opera	51,1	43,2	60,7	18,4	12,2	25,6
10. Audiții muzicale	43,3	46,8	39,3	10,6	10,1	11,1
11. Frecventarea localurilor	43,3	53.2	30,8	1,2	0,7	1,7
12. Practicarea sportului	42,5	64,0	17,1	16,0	26,6	3,4
13. Program TV în general	38,3	42,2	33,3	1,6	2,2	0,9

Locul prim și secund deținut de cinema în toate scalele — indiferent de modul și criteriile întocmirii acestora — este consolidat și de poziția 6—7 a filmelor televizate, toate cu frecvențe ridicate în lista generală și chiar în cea cu activități dublu preferate.

Față de acestea subliniem decalajul apreciabil față de programul televiziunii în general (poziția 13), cu frecvente între 33,3 la sută și 42,2 la sută la scala generală, pentru ca în scala activităților dublu preferate indicatorul de frecvență să scadă sub 3 la sută din eșantion. Concluzia ce se degajă este că și în cazul studențimii televiziunea încă mai este prezentă prin funcția sa de telecinema — fapt care trebuie să fie mai mult în atenția realizatorilor programelor TV, nu în sensul sporirii cantitative a filmelor difuzate pe micul ecran ci mai ales ca semnal critic lansat de studențime privind calitatea și varietatea peliculelor și în general a programelor difuzate. Opțiunile și aprecierile studenților pot constitui o indicație utilă și demnă de luat în considerație, mai ales dacă ne gîndim că ei vor fi în scurt timp cei care vor forma noile generații.

Rezultatele anchetei noastre nu sînt o excepție, iar analiza lor indică sugestii și propuneri care s-au mai făcut în ultimii ani cu numeroase ocazii, dar cu rezultate se pare minime, deoarece de cele mai multe ori s-a perseverat în vechile prejudecăți despre difuzarea filmelor, ignorîndu-se cu măreție sugestiile venite „din afară", uneori realizîndu-se un adevărat „dialog al surzilor".

O altă problemă care se desprinde din analiza frecventării cinematografelor și filmelor TV vizează stadiul în care se află formarea gustului, a spiritului de discernămînt și a capacității de selecție la cine și telecinespectatorii studenți pentru care „ultimul film de casă" și „ultimul titlu din program" încă mai ocupă primul loc în preferințe. Este drept însă că, pentru a realiza o reală selecție între filme, este necesar ca limitările calitative datorate afișului cinematografic și programului TV să fie mult mai puțin simțite, deoarece a alege presupune inevitabil a avea din ce alege.

Încercînd să depistăm unele direcții în care ar trebui acționat pentru a accelera și facilita formarea și educarea gustului artistic în mediul studențesc anchetat și socotind că răspunderea nu revine exclusiv relativei rămîneri în urmă a producției noastre cinematografice, a televiziunii și a carențelor de difuzare, am cercetat situația celor ce frecventează cinematografele în funcție de mediul social, de proveniență și de climatul profesional al familiei.

Toate aceste constatări și observații se reflectă și în situația numărului mediu lunar de spectacole de cinema vizionate de fiecare subiect, diferențiată după sex, institut și facultate. Numărul mediu de spectacole de cinema vizionate de fiecare student al eșantionului anchetat (4,0 spectacole) dovedește că locul deținut la film în timpul liber studențesc nu este determinat spontan prin jocul hazardului, ci că este rezultatul unei planificări suficient de riguroase a timpului liber sub aspectul diversității activităților, vizionînd săptămînal cel puțin un spectacol de cinema. Aceasta este o notă bună la adresa studențimii, care dovedește astfel că privește cu maturitate și răspundere nu doar sarcinile profesionale și obștești, dar că știe folosi rațional posibilitățile multiple de care dispune pentru a se forma multilateral în timpul liber. Gradul de maturitate în planificarea timpului și în opțiuni devine evident dacă raportăm situația la vîrsta subiecților, care se situează între 20—22 de ani.

Urmărind dacă, în cazul studenților, diferențierea după sex e evidentă, am constatat că pe întregul eșantion numărul de spectacole vizionate în medie pe lună de studente este de 4,1 spectacole față de 3,9 spectacole pentru băieți. În general, diferențierea și raportul se menține și la nivelul institutelor. Excepție fac doar Universitatea și Institutul pedagogic, unde cu toate că majoritatea subiecților sînt fete, băieții sînt cei care văd în medie mai multe filme lunar. Rămîne de verificat în cercetarea cu eșantion mai mare dacă scăderea numărului mediu de spectacole vizionate lunar este invers proporțională cu numărul subiecților anchetați sau este într-adevăr o cifră reală ale cărei cauze sînt de altă natură.

Extinzînd diferențierea după sex pînă la nivelul facultății, remarcăm că fetele văd mai multe filme ca băieții, la 5 din cele 10 facultăți, la o singură facultate numărul mediu de spectacole este egal la ambele sexe și la celelalte 4 facultăți băieții sînt cei care văd mai multe filme pe lună (Construcții, Stomatologie, Filologie, Fizică).

Reține, de asemenea, atenția numărul foarte mic — în raport cu media eșantionului — de spectacole de cinema vizionate de subiecții proveniți de la unele facultăți ale Institutul pedagogic și Institutului de medicină. Astfel, studentele de la Facultatea de stomatologie realizează o medie de numai 2,9 spectacole, iar studenții Facultății de istorie 2,4 filme în medie lunară. Faptul nu pare să se datoreze lipsei de organizare și planificare a timpului liber, ci și unor cauze mai generale, între care unele carențe în stabilirea orarului și supraîncărcarea programelor de curs, seminar și lucrări practice nu se află pe ultimele locuri.

În opoziție cu aceste cazuri subliniem și cazul studenților de la Facultatea de fizică, care realizează 5,1—6,1 spectacole de cinema vizionate lunar. Aceste cifre sînt prea mari — față de media eșantionului — și în raport cu volumul timpului de pregătire profesională și timpului liber. Ne întrebăm dacă aici nu e vorba de o relativă unilateralitate, de o anumită carență în planificarea modului individual de utilizare a timpului liber sau este vorba de o opțiune conștientă cu scop și obiective clar conturate. Răspunsul pozitiv sau negativ la această întrebare capătă o importanță și valoare indicativă mai mare dacă-l confruntăm cu lista filmelor prezente pe ecrane și a celor menționate ca preferate. Dar despre aceste aspecte ne propunem să discutăm cu alt prilej.

R. DABU
asistent la Catedra de socialism științific, Universitatea Timișoara

*) Cît privește locul și rolul filmului în organizarea timpului liber studențesc, am cerut subiecților să menționeze „cîteva din ocupațiile lor preferate". Ulterior, am revenit cu întrebări mai precise: „Mergeți la cinema? Cu cine? Singur sau cu prietenii?", „De cîte ori în ultima lună?" O altă serie de întrebări le-a solicitat cîteva titluri de filme preferate, nume de interpreți, autori, regizori și compozitori preferați, pentru ca în final, dintr-un evantai de 21 de activități (între care și cinema, film T.V. și program T.V. în general) să le cerem să le sublinieze pe cele preferate, numerotîndu-le în ordinea preferinței.

Jurnal

30

POMPILIU CONSTANTINESCU

Desen de SILVAN

Pe culoarele sumbre ale liceului „Aurel Vlaicu" mă întîlneam uneori, lunea sau miercurea dimineața, cu un tînăr domn englez, îmbrăcat în impecabile costume călcate și țepene, cu cămăși reiate și guler înghețat, croite după o modă ușor desuetă. Personajul îmi impunea prin absența sa mai ales, prin crearea acelui vid protector în jurul persoanei pe care o dobîndesc oamenii de spirit, dornici să nu fie abordați, să nu li se fure timpul. Era Pompiliu Constantinescu, profesorul nostru de română, critic literar, nu cu atîta faimă ca alții, pentru că nu avea o prezență luxuriantă, nu-și permitea să facă dintr-a doua sa meserie un spectacol, cum se obișnuiește mai ales în zilele noastre. Sobrietatea sa era impusă, nefamiliaritatea îl scutea de concesii și de amiciții, de unde și totala onestitate a unei opere rămase, peste timp, nealterată, curată ca un cristal, cum se mai spune cu o figură de stil total banală.

Nu-mi amintesc să-l fi auzit vreodată răstindu-se la cineva, expunerile făcute nu erau docte, nu prețioase, nu încărcate de anecdote hazlii ca ale lui Șerban Cioculescu, și el rătăcit pentru scurtă vreme la catedra de franceză a acestui liceu remarcabil. Pompiliu Constantinescu practica o pedagogie cuminte, egală, conținînd o secretă erudiție, abia sesizată de elevii mai răsăriți. Mi s-a părut totdeauna un medic rece, fără elanuri față de pacientul expus pe masa de operație. Nici un fel de căldură, nici un elogiu, relatare seacă, exactă, pe un ton egal, monoton, cu un glas adormitor, ce nu reușea să țină toate atențiile treze. Iată tipul ideal de dascăl, îmi spuneam, fără iradiere, fără patos, privind materia predată ca pe o bucată de fier ce trebuia expusă la o eroziune fără zguduiri. Descoperind un nou continent literar, Pompiliu Constantinescu ar fi exclamat terestru, ca Armstrong al nostru: „Asta e!"

Era omul acesta lipsit de afectivitate? Nu avea patimi și nu polemiza? Lecturi tîrzii mi-au descoperit un pamfletar, ce-i drept, nu plin de flacără și benzină ca alții, dar executînd cu destulă adresă pe adversar. Tînăr fiind, l-a contestat pe Ior ceea ce presupunea un curaj mare. Bănuit de filiație lovinesciană, mie nu mi s-a părut niciodată un lovinescian, pentru că avea un echilibru ce nu ținea să fie în același timp și plin de stil. Ostentația anticalofilă poate l-a sărăcit și a dat multă vreme impresia de obscuritate sau de mediocritate, dar nu este adevărat. Într-o cultură în care reputațiile se făceau și se mai fac cu agresivitate și amenințări, cu zborșiri și violențe de cuvînt, cu trimiteri de scrisori de amenințare, pentru că geniile noastre erau vindicative și învățaseră să se ardeieze preventiv, Pompiliu Constantinescu a practicat analiza depoetizată, chirurgia exercitată cu un cuțit sterilizat pînă la sațietate.

I s-a spus foiletonist, interpret fidel (citește fără invenție) al contemporanilor, dar toate aceste clasificări sînt nedrepte. Omul cu ochi de majolică, cum îl descria Arghezi, practica un olimpianism sagace și nu voia să se angajeze în nici o tabără, pentru că reușitele cu hurta, în bandă, îi repugnau. Rămîne memorabilă retragerea lui de la **Fundații** cînd acestea deveniseră oportuniste și slujeau unei politici nefaste. Curajul recluziunii, sancțiunea de a tăcea pe care și-o aplica nu din frică, ci din convingerile sale că arta nu poate fi mînjită de agresivități de orice gen, mi se pare că fac din el o mare figură a istoriei noastre literare. Nu-l interesau laurii și nu avea ambiții oculte de scriitor cum aveau cei mai mulți dintre colegii săi. Nu rîvnea la titlul de romancier sau de poet, pentru că vedea în critica literară o magistratură, cerînd o pregătire severă. Făcea totul pentru asta; din păcate, viața sa scurtă nu i-a permis să ne lase roadele întinselor lecturi, monumentul său nu este desăvîrșit, dar atît cît îl putem citi ne dăm seama că dispariția lui a fost o mare pierdere.

Cred că deasupra mesei de scris avea imprimate în zid aceste cuvinte ce l-au însoțit mereu: „A avea un cult, da. A nu face idolatrie".

Cît despre alte racile observate la alții, cum ar fi prieteniile prelinse pînă în operă, vînarea de avantaje personale, prin elogii, lui Pompiliu Constantinescu îi erau total străine. El rămîne pentru noi toți tipul criticului incoruptibil, absent de la bătaia oricărui vînt sau oportunități.

Eugen BARBU

PRINCEPELE

Aceste rînduri tipărite nu aspiră să fie o cronică literară și nici o explicare globală a acestei Opere. Spațiul în care scriu nu mi-ar îngădui să dau o interpretare, propria mea interpretare mai explicită, și, de altfel, avînd conștiința mărginirii mele, sînt convins că o interpretare ideală nu va putea fi lucrarea unui singur individ, ci totalitatea comentariilor ce se vor face. Fiind o sinteză, așa cum însuși autorul o afirmă, **Princepele** este prin toate structurile sale o disponibilitate infinită, capabilă de a include toate acele semnificații care constituie baza ideală a unei lumi circumstanțializate temporal și geografic. Pe măsură ce următoarele lecturi vor limpezi șocurile inițiale, voi fi în stare să pot detașa și descrie alte sensuri și noi detalii ale diferitelor niveluri care alcătuiesc această Operă.

Un punct de plecare eficace în lectură îl constituie chiar avertismentul autorului.

„Romanul acesta este o sinteză, un basm și o operă lirică în același timp..." În plus, romanul se bizuie pe defrișarea unei mari cantități de material documentar, literar sau nu. Aceste indicații spunîndu-ne esențialul despre această Operă, ne spun în același timp că ea nu este în nici un caz scrisă pentru cititorul leneș sau impostor.

Princepele este așadar o **sinteză**. Fiind o sinteză, ea implică înainte de orice un coeficient de alegorie. Opera aceasta este ceea ce este, dar în același timp ea este ceea ce dorim să înțelegem noi înșine că este. Ea are etaje și are subterane, este un obiect care include și iradiază în același timp un transcendent și un transdescendent. Princepele nu a existat niciodată, el este motivul pilon al unui basm, dar actele Princepelui s-au produs dintotdeauna. Fanariotismul poate fi situat în plan spațial și temporal, dar el este în aceeași măsură o predispoziție eternă, definitorie pentru un individ și pentru o colectivitate, un mod existențial materializabil într-o succesiune de variante concrete. În acest sens, fanariotismul nu mai este neapărat negativ. Ciuma, evenimentul istoric prin care romanul debutează, este atestat ca atare de orice istorie ; dar orice atestare istorică inclusă într-o organizare sintetică este investită automat cu o încărcătură mai largă de semnificații : ciuma devine atunci orice fenomen inexplicabil, reprezentînd un **semn** al unor legi cosmice misterioase și un jalon pentru demarcarea unor evoluții. În sfîrșit, messer Ottaviano nu reprezintă un simplu partener pentru o invertire erotică plasată în decor cabalistic, ci orice idee care se realizează ca stare de opoziție la un climat spiritual, moral, sentimental și social. Putem deci urmări textul ca ficțiune pură, ca **basm**, dar îl putem urmări ca **sinteză**, în care caz decodarea evenimentelor cărții într-un sens anume este obligatorie.

Ca operă de sinteză, **Princepele** sancționează adevărul potrivit căruia o sinteză ideală se bizuie pe o erudiție uriașă. Într-o vreme cînd scriitorii mai tineri și mai vîrstnici, din suficiență sau din frivolitate, își refuză efortul acoperirii propriei opere cu aurul marcat al spiritului dintotdeauna, rezumîndu-se la o precară experiență personală sau simțindu-se eventual liniștiți în preajma unor neajutorate mottouri pescuite din autori moderni descoperiți din întîmplare cu trei zile în urmă, Eugen Barbu explorează sistematic și cu fanatism un imens rezervor documentar național și extranațional pentru a alege acele fapte și cuvinte necesare unei structuri bine precizate. Pentru a alege datele, pentru a descoperi repetiția și unicatul, partea în întreg și întregul în parte, trebuie ca mai întîi faptele să fie cunoscute : o operă esențială nu se scrie numai cu talent, ci și cu cap, iar inteligența nu înseamnă numai manifestarea reflexelor necondiționate ale logicii elementare, ci și truda tenace și sisifică trebuitoare descoperirii tuturor evenimentelor lumii ce trebuie apropiate, a disocierii identităților aparente, a mascării celor prea vizibile. Dar erudiția cărții, refuzînd informația de uz comun, este atît de subtil rarisimă și atît de perfect aglutinată în aceeași plasmă narativă cu elementul datorat ficțiunii, încît ea este dificil de redobîndit. Devenită astfel irecuperabilă pentru o lectură neatentă, erudiția se convertește în ezoterism, termen de simetrie și rezonanță pentru evenimentul istoric închis într-un sistem secret de chei.

Dincolo de structura sa cea mai generală, cartea își are semnificația în prezența celor două personaje și a spațiului specific care le înlesnește apropierea. Înainte de orice, **Princepele** este o meditație în jurul puterii centralizate într-un individ. Puterea nu este în acest caz o forță primară, ci o superioritate cu totul particulară, de obîrșie inițiatică. Princepele este un inițiat și chiar prin aceasta practicantul unei excepțional de complicate morale. Există o mică și o mare morală, spunea Napoleon. Privite prin prisma moralei comune, actele Princepelui pot părea absurde, anormale, contradictorii : dar contradicțiile sînt, din perspectiva marii morale, notele pertinente ale armoniei, totdeauna contradicție complementară. Omul antagonic este omul complet : templu și hazna, sclav și propriul său tiran, etern și etern efemer, grav și josnic, el va fi cu atît mai complet cu cît va experimenta mai multe posibilități ale existenței. Princepele tinde către aceasta, ca odinioară Caligula sau Neron, iar messer Ottaviano este dintr-un anume punct de vedere termenul său ideal. În biserica pe care i-o înalță la Scroviștea, chipul messerului se confundă cu toate chipurile : el este Dumnezeu și Satan, înger și demon, păcătos și neprihănit, femeie și bărbat, om și vietuitoare, numitor comun al tuturor ipostazelor omenești și în același timp suprema zădărnicie trăită ca atare de Princepe.

Existența Princepelui dezvăluie un caracter inițiatic al organizării generale a comunității omenești în trepte riguroase și incomunicabile de jos în sus. S-ar părea, un sens ireversibil al destinului, un transcendent care coboară, mereu mai filtrat de propria esență cu cît se materializează în faptele cele mai concrete, dar de nedezlegat în cauzalitatea lui. În cadrul acestei ierarhii, Princepele ocupă o poziție privilegiată și în același timp dramatică, care-i asigură singularitatea, dar și singurătatea. Înțelegînd mai bine decît semenii săi mecanismul de funcționare al puterii căruia îi folosește multilateral posibilitățile numai în măsura în care acest mecanism este propria sa construcție, Princepele este la rîndu-i situat în structuri mai largi, condamnat la existența în funcție de subordonări fatale care-l privează de posibilitatea de a putea cuprinde absolutul unei **ultima ratio**. Messer Ottaviano, la rîndu-i un inițiat cu rol de legătură între Princepe și treptele superioare, nu știe sau nu poate spune nici el însuși mai mult despre forța pe care o reprezintă, așa cum nu pot spune mai mult Mefisto lui Faust sau personajele de legătură din romanele unor Kafka și Beckett. Undeva, într-un loc nedeterminat de la marginea orașului se află domeniul baronului Meitani, pe care Princepele îl va străbate fără a-i întîlni vreodată stăpînul. Castelul acesta este o deschidere către o altă treaptă a inițierii, către o altă putere mai puțin exteriorizată și în orice caz un indiciu al posibilității de transcendere.

Princepele n-ar putea exista fără messer Ottaviano, așa cum acesta n-ar avea nici un sens fără Princepe. Bărbat și femeie în aceeași măsură, muritor și vesnic, messerul este principiul negativ care fertilizează o forță nedeterminată. El este o idee, o fascinație în stare să organizeze o doctrină, să declanșeze opțiuni și rezistențe avîndu-și un simbol în roman în Ioan Valahul. Moartea Princepelui este și moartea unei opțiuni, după cum abia moartea messerului, absența sa fizică învinge definitiv sufletul Princepelui. Messerul este un Christ răsturnat și destinul său efemer urmărește simetric evoluția prototipului, ca în **Christos recrucificat** de Nikos Kazanțakis, operă pe care o depășește însă prin viziune, căci perspectiva adoptată este în esență una circulară, ultimele episoade ale cărții oferind imaginea repetiției pe coordonatele devenirii absolute. Romanul epuizează o experiență occidentală în limitele unei alternative și prefigurează o experiență orientală, într-o altă alternativă în care însă totul va decurge identic și reductibil, cu alți actori, în alte circumstanțe. Dar repetiția nu este aceea de mecanism absurd, ci de fantastic ritual sacru, în care grandiosul își supune tragicul, iar spectacolul ideea de realitate.

Spațiul de desfășurare a faptelor este unul cu totul neobișnuit, dar familiar nouă : el este un **theatrum mundi** și în același timp un loc bine determinat, un loc geometric al tuturor punctelor cuprinse între moarte și viață, între sentiment și rațiune, între cunoaștere și ignoranță. Acest Bucuresci fanariot devine prin stilizare un cîmp al relativizărilor, în care ideile și inițiativele se neutralizează, devenind propriul lor contratermen și parodie. Un spațiu la mijloc de rău și bun, adică un spațiu din care lipsește atît binele cît și răul, căci opoziția lor este inoperantă. „În această lume de esențe contrare, circumscrisă într-un spațiu aproximativ, mișcătoare și neliniștită, proporția faptelor omenești nu mai are nici o importanță. Averi, gînduri, dorință de putere, ce lucrări zadarnice, ce falǎ găunoasă și păgubitoare"... În acest spațiu fanariot, messer Ottaviano, ambasador al unui precar transcendent, devine propria sa anulare, unul din lungul șir al celor care au intrat în acest loc al amortizărilor absolute, care transformă totul într-o apă și-un pămînt.

În sfîrșit, există în această carte acele niveluri inferioare ale organizării lumii, instrumentele și obiectele, cobaii și victimele de tot felul care se lasă definite de puterea Princepelui fără a-l defini vreodată. Familie și boieri, preoți și militari, această infralume și pleavă tremurătoare se etalează în lumina puterii nu atît pentru a-și arăta nimicnicia, cît pentru a pune în evidență lumina, la rîndu-i pipăind în van pereții acelui labirint cosmic numit **vanitas vanitatum.** Negreșit, s-ar putea încerca decodarea unor nume prin faptele anexate lor și s-ar putea descoperi eventual că unele personaje seamănă surprinzător de mult cu unii dintre semenii noștri de azi. Dar asta n-ar trebui să ne facă să-i disprețuim mai mult decît înainte de lectura acestei cărți. Căci modul în care umanitatea a fost aici orînduită urmărește în primul rînd să consolideze acele construcții artistice sau filozofice care s-au ocupat de acest pămînt, de la D. Cantemir și Budai-Deleanu, la Matei Caragiale, Blaga, Ion Barbu și Constantin Brâncuși.

Cîte ceva despre alegerile stilistice care ar putea să nedumerească pe unii din cei învățați cu tradițiile și locurile comune. Romanul folosește atît fraza desuetă, cît și pe aceea modernă ; neologismul contemporan și cuvîntul arhaic pot fi întîlnite în aceeași propoziție. Scopul alegerii cuvintelor vechi nu a fost acela de a da culoare de epocă, deoarece cartea nu și-a propus să fie o reconstituire istorică. Dar, unei sinteze de sensuri trebuie să-i corespundă o sinteză în plan lingvistic. Selecția cuvintelor se face deci deliberat și cu exact același scop cu care se face selecția evenimentelor istorice sau fictive. Fanariotismul, epocă prin excelență barocă, cheamă cu necesitate limbajul compozit, inovație ale cărei consecințe vor fi mult mai tîrziu numărate. Prin cuvîntul vechi, faptele sînt detașate de un prezent lipsit de verticalitatea arhetipurilor, prin neologism aceleași fapte sînt detașate de circumstanțele unei istoricizări precise. Culoarea cuvîntului este autonomizată, aparținînd nu unui timp dat, ci sieși. Pericolul filologic este astfel anulat prin însăși exploatarea sa cu maximum de curaj. Folosind alte procedee, nu altele erau intențiile unui James Joyce din **Finnegan's Wake**, o altă mare sinteză a acestui secol.

Mi-ar fi greu să închei aceste rînduri cu un șir de concluzii, chiar și numai pentru că ele sînt în majoritatea lor preliminarii. Dar nu m-aș sfii să rostesc în legătură cu acest roman cuvîntul capodoperă, dacă acesta ar mai spune ceva astăzi. Căci **Princepele** este mai mult decît o capodoperă : este una dintre cele mai rafinate cărți ale literaturii române din cîte cunosc.

Marian POPA

Alegeri în asociații

ANGAJAMENTUL BU

Cei 150 000 de studenți ai țării au început anul universitar 1969/1970 într-un climat nou : pe de o parte, școala noastră superioară a cunoscut o rapidă și substanțială dezvoltare — prin aplicarea măsurilor și prevederilor cuprinse în Directivele C.C. al P.C.R. și în Legea învățămîntului — pe baze mai solide și mult îmbunătățite ; pe de altă parte, organizațiilor studențești le-a fost conferit — prin traducerea în viață a hotăririlor Conferinței a VII-a a U.A.S.R. — un cadru organizatoric perfecționat, în care activitatea Uniunii Tineretului Comunist din învățămîntul superior dobîndește un caracter unitar, reprezentat de asociațiile studențești, organizații reprezentative, politice și profesionale ale tineretului universitar.

Alegerile — desfășurate, în perioada care a trecut de la deschiderea anului universitar, în toate asociațiile studențești — au prilejuit ample și profunde dezbateri asupra activităților profesionale, politice și obștești ale studențimii noastre, asupra sarcinilor ce revin viitorilor intelectuali în lumina înaltelor exigențe impuse de dezvoltarea neîntreruptă a orînduirii noastre, de climatul nou în care a debutat și se desfășoară prezentul an universitar.

Vinerea trecută, Casa de cultură a studenților din Capitală a găzduit lucrările Conferinței de dare de seamă și alegeri a consiliului U.A.S. din cel mai mare centru universitar al țării. Au participat tovarășii Virgil Trofin, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Ion Iliescu, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, secretari ai Comitetului municipal al P.C.R. și al Comitetului de partid al Centrului universitar București, activiști ai Uniunii Tineretului Comunist, rectori și cadre didactice din institutele de învățămînt superior ale Capitalei.

Alături de intervențiile celor 14 colegi — studenți și activiști de asociație din facultățile și institutele bucureștene — tinerii participanți la conferință au ascultat cuvîntul tovarășilor Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, și prof. ing. Marin Rădoi, secretar al Comitetului municipal al P.C.R. În încheierea lucrărilor conferinței a vorbit tovarășul Virgil Trofin.

Informarea — prezentată de către Nicolae Irimie, președintele C.U.A.S. București — cît și dezbaterile ce i-au urmat au căutat să ofere răspuns la o firească și esențială întrebare: îmbunătățirile aduse procesului de învățămînt, perfecționările cadrului organizatoric al asociațiilor studențești au început să dea roade, au determinat ele, așa cum era de așteptat, o înviorare a muncii studenților și asociațiilor lor ?

Trebuie să spunem că, prin seriozitatea și spiritul de răspundere cu care a tratat problemele, Conferința Consiliului U.A.S. București a dat un răspuns satisfăcător acestei întrebări pe care o ridică însăși viața și activitatea celor 45 000 de studenți ai Capitalei.

Materialele inserate în pagina de față constituie argumente elocvente ale acestei aprecieri. Dar, mai întîi, informarea prezentată.

PREOCUPAREA PRINCIPALĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI — PREGĂTIREA MULTILATERALĂ ȘI TEMEINICĂ PENTRU PROFESIE ȘI VIAȚĂ A UNOR NOI CONTINGENTE DE SPECIALIȘTI DEVOTAȚI PATRIEI SOCIALISTE, IDEALURILOR PARTIDULUI NOSTRU

Reliefînd mai întîi ambianța generală în care s-a desfășurat instrucția universitară în anul precedent, informarea prezentată conferinței a arătat că, în concepția programului elaborat de partid privind perfecționarea și modernizarea învățămîntului superior, îmbunătățirea conținutului procesului instructiv-educativ presupune, în primul rînd, sporirea eforturilor individuale ale studenților în pregătirea profesională, a receptivității și hotărîrii lor de a-și însuși temeinice cunoștințe de specialitate.

Este pozitiv faptul că, la finele anului universitar, 73 la sută din studenții promovați au obținut calificative bune și foarte bune. Analizînd însă rezultatele obținute în contextul specific desfășurării procesului de învățămînt în anul universitar trecut — care a oferit anumite înlesniri de promovare a examenelor — raportîndu-le la condițiile de studiu create prin perfecționarea și modernizarea școlii superioare, este necesar să evidențiem existența unor neajunsuri serioase, concretizate, în special, prin numărul mare de studenți nepromovați. Astfel, din totalul de 44 069 studenți înscriși la 1 octombrie 1968, au fost declarați repetenți sau exmatriculați, la sfîrșitul acestui an, 6 290 studenți, respectiv 4 950 din institutele tehnice, economice și 1 340 din institutele cu profil umanistic și de artă.

Aplicarea, fără rezerve, începînd din toamna acestui an, a regulamentului privind activitatea profesională a avut consecințe favorabile asupra calității pregătirii și a creat premisele lichidării mentalității unor studenți de a aștepta „înlesniri" și „indulgență" din partea cadrelor didactice. În același timp, creșterea exigenței față de pregătirea profesională, precum și stabilitatea regulamentară au oferit noi posibilități pentru asociații de a întări munca politică menită să creeze o atmosferă de studiu intens, de responsabilitate față de pregătire.

Ținînd seama de neajunsurile activității noastre, considerăm necesar să arătăm cu toată claritatea că asociațiile — organizații politice, revoluționare ale tineretului universitar — sînt direct responsabile de activitatea și rezultatele profesionale ale colectivelor studențești. Așa cum s-a precizat la recenta plenară a Consiliului U.A.S.R., **datoria fundamentală a asociațiilor este să instaureze în toate organizațiile noastre o atmosferă de studiu intens, de maximă exigență și responsabilitate față de îndeplinirea îndatoririlor profesionale. Este necesar ca, avînd în vedere specificul anilor de studiu, să acționăm în direcția urmăririi sistematice a frecvenței, să organizăm operativ și prompt discuții cu cei care absentează, să analizăm și să dezbatem periodic modul de pregătire a seminariilor și lucrărilor practice, a proiectelor și lucrărilor de laborator, acordînd sprijinul necesar studenților care întîmpină greutăți în însușirea cunoștințelor predate. Trebuie, de asemenea, permanentizate și organizate mai bine întîlnirile și simpozioanele pe teme profesionale, vizitele în întreprinderi și institute de cercetări, pe șantiere, în uzine, în unități agricole socialiste ; numai printr-un sistem concret de acțiuni, printr-o intensă activitate politică vom reuși să sădim în inima fiecărui student conștiința datoriei patriotice de a se pregăti intens pentru profesia aleasă, de a merge acolo unde țara are mai multă nevoie de el, de a se încadra cu tot elanul la locul de muncă repartizat, de a-și valorifica cunoștințele dobîndite în școală în slujba progresului neîncetat al economiei și culturii patriei socialiste. Apreciem în mod deosebit faptul că, în adunările și conferințele de alegeri, numeroși studenți au condamnat atitudinea acelor absolvenți care au dezertat de la responsabilitățile sociale ale profesiei, refuzînd să se prezinte la locurile de muncă repartizate.**

Cadrul adecvat valorificării posibilităților de informare și pregătire superioară a studentului îl constituie activitatea în cercurile științifice. Menționăm că manifestările științifice ale cercurilor organizate în anul universitar trecut, ca și cea de a X-a Sesiune națională, au scos în evidență utilitatea acestei activități, interesul sporit al studenților față de munca de cercetare. După cum este cunoscut, recent a fost adoptat, de către C.E. al U.A.S.R. și Ministerul Învățămîntului, Regulamentul privind activitatea științifică a studenților. Deși în acest mod au fost stabilite cu claritate sarcinile ce ne revin în privința mobilizării studenților și organizării activității de cercetare, preocuparea asociațiilor din facultăți nu se ridică la nivelul exigențelor impuse de rolul și locul cercurilor științifice în aprofundarea cunoștințelor de specialitate. Cu sprijinul catedrelor, este necesar ca asociațiile să treacă la înfăptuirea practică a prevederilor regulamentului privind activitatea de cercetare, să devină factorul dinamic în stimularea interesului studenților pentru cercurile științifice.

Școala noastră superioară — se spune mai departe în informare — realizînd îmbinarea armonioasă a celor două laturi inseparabile ale procesului instructiv-educativ conturează personalități în formarea cărora intră temeinica pregătire de specialitate, cunoașterea valorilor culturii, științei și tehnicii contemporane, cît și atitudinea politică angajată, spiritul de inițiativă și receptivitate față de tot ceea ce este nou și avansat în gîndire, înalta responsabilitate față de îndatoririle sociale.

În ansamblul preocupărilor pentru educarea politico-ideologică a studenților, asociațiilor le revin sarcini de o importanță deosebită. În institute și facultăți s-a realizat un cadru adecvat lărgirii sferei de cuprindere și diversificare a activității de informare, sporind rolul asociațiilor în formarea profilului politico-ideologic al studenților.

Devenite tradiționale în viața universitară din Capitală, întîlnirile personalităților din conducerea de partid și de stat cu studenții de la Universitate, A.S.E., Construcții, I.P.G.G., Agronomie etc., au prilejuit prezentarea unor expuneri bogate în conținut, realizate într-o formă elevată, care au contribuit la înțelegerea fenomenului social-politic contemporan, la orientarea principlală a activității politico-ideologice. În institute și facultăți s-au consacrat noi forme de dezbatere și dialog studențesc, așa cum sînt cercurile de discuții politico-ideologice organizate la facultățile de filozofie, drept, A.S.E., I.P.B., la Casa de cultură, clubul actualităților, puncte de informare la care participă studenți, cadre didactice, ziariști.

Evidențiind realizările obținute, tendința generală de înnoire și diversificare a formelor și metodelor activității politice și de informare, este necesar să arătăm că se mențin încă serioase neajunsuri care influențează negativ realizarea deplină a obiectivelor urmărite.

Unele manifestări cu caracter politic organizate în anul precedent au scos în evidență, prin modul de concepere și desfășurare, numeroase elemente de spontaneitate, tendința unor studenți de a trata în mod abstract problemele abordate, rupte de realitatea socialistă, fără o fundamentare științifică. Asemenea situații se întîlnesc și în prezent la institutele de artă, arhitectură, facultățile de istorie și română, I.P.G.G., unde asociațiile nu reușesc în toate cazurile ca, prin acțiunile inițiate, să asigure dezbaterea problemelor politice specifice profilului acestei categorii de studenți în strînsă legătură cu realitățile social-politice contemporane.

Avînd în vedere sarcinile importante ce ne revin, este necesar ca în acest an universitar asociațiile să-și axeze întreaga activitate politico-ideologică pe dezbaterea cu toți studenții a problemelor fundamentale ale celui de-al X-lea Congres al P.C.R. Asociațiile trebuie să asigure ca dezbaterile organizate în acest semestru să se desfășoare pe baza unei problematici legate de specificul și preocupările studenților din institutele și facultățile respective.

Asociațiile studențești au datoria să se preocupe de îmbunătățirea conținutului informării politice, să asigure pondere corespunzătoare problemelor politicii interne a partidului și statului nostru, să dezvolte capacitatea studenților de înțelegere a fenomenului politic contemporan.

Ateneele studențești au oferit posibilitatea coordonării mai eficiente a activităților politico-educative și a manifestărilor cu caracter informativ, însă în ansamblu acestea nu au reușit să se impună atenției generale a studenților.

Dintr-o cercetare so
trul nostru universi
din studenții invest
blemele politice în

La începutul ace
U.A.S.R. a indicat
trebuie să-și desfășo
dențești, dar pînă
și-au reluat din pli
cătuite fiind în con
cultural-artistice și
impulsionare imedia
stringență o dată c
cît mai echilibrate
derență să aibă ma

Un aport substan
tarea multiplelor as
și cu precădere ale
trebuie să aducă rev

Formarea și edu
presupun pe lîngă î

…CUREŞTIULUI UNIVERSITAR

…întreprinsă în cen-
… că doar 5 la sută
…ră să dezbată pro-
…eneului studenţesc.
…lenara Consiliului
…te modul în care
…tatea ateneele stu-
… dată ateneele nu
…ea, programele al-
…minate de acţiuni
…nare ştiinţifică. O
…ora se impune cu
…ea unor programe
…l cărora prepon-
… politice.
…mizarea şi reflec-
… vieţii universitare
…itice a studenţilor
… institute.
…itorilor specialişti
…emeinică a ştiinţe-

lor moderne şi asimilarea unei vaste culturi umaniste, formarea spiritului de discernămînt în aprecierea valorilor culturii şi artei. Răspunzînd acestor deziderate, asociaţiile s-au preocupat în mai mare măsură de organizarea activităţii cultural-educative şi artistice.

Apreciind receptivitatea asociaţiilor faţă de propunerile şi sugestiile studenţilor, operativitatea cu care au fost realizate, trebuie să arătăm că în unele cazuri lipsa exigenţei faţă de conţinutul ideologic şi modalităţile artistice de exprimare, cu orice preţ novatoare, au facilitat apariţia unor tendinţe de îndepărtare de preocupările şi viaţa tineretului universitar, de preluare necritică a unor lucrări nesemnificative în repertoriile formaţiilor, de promovare a genului facil în creaţiile studenţeşti, ceea ce s-a răsfrînt negativ asupra eficienţei educative a manifestărilor cultural-artistice.

Cunoscînd că aceste neajunsuri au existat îndeosebi la Casa de cultură a studenţilor, unde procesul de îndrumare a creaţiei studenţeşti s-a realizat insuficient de atent, consiliul nostru a adoptat, la începutul anului universitar, unele măsuri organizatorice şi a elaborat un program de perspectivă al tuturor manifestărilor culturale şi artistice, care să asigure un bogat conţinut de idei, o ţinută elevată, să exprime preferinţele estetice reale ale studenţilor. În acelaşi spirit, consiliile din institute, în special cele de la I.P.B., A.S.E., I.M.F., trebuie să manifeste o mai mare preocupare pentru îndrumarea activităţii cluburilor culturale, o exigenţă sporită faţă de programele artistice, să asigure ţinuta corespunzătoare tuturor manifestărilor studenţeşti.

Avînd sarcina directă de a organiza activitatea sportivă şi turistică, folosind condiţiile existente, asociaţiile studenţeşti trebuie să se ocupe cu un înalt simţ de răspundere de pregătirea studenţilor pentru apărarea patriei, să atragă într-o măsură tot mai mare studenţii la competiţiile sportive, la practicarea exerciţiilor fizice, a turismului şi drumeţiilor, asigurînd o comportare civică corespunzătoare din partea tuturor participanţilor. Alături de acestea, ca o activitate deosebită se înscrie acţiunea de muncă voluntar-patriotică, ale cărei rezultate sînt revelabile în acest an.

Anunţînd unele din importantele realizări obţinute în acest an în direcţia îmbunătăţirii necontenite a posibilităţilor materiale pentru viaţă şi studiu oferite studenţilor, în informare se spune: În aceste condiţii favorabile, avînd definite clar sarcinile şi modalităţile de acţiune, asociaţiile din centrul nostru universitar şi-au sporit eforturile în rezolvarea problemelor social-gospodăreşti, reuşind să-şi îmbunătăţească activitatea în acest domeniu, să devină factori activi în gospodărirea bazei materiale, în rezolvarea sesizărilor şi sugestiilor, în păstrarea mijloacelor materiale puse la dispoziţia studenţilor.

Trebuie să arătăm însă că în unele institute, cum sînt Universitatea, I.M.F., A.S.E., Arte plastice, organele de asociaţie nu reuşesc să cuprindă viaţa în cămine şi cantine în toată complexitatea ei, nu soluţionează operativ neajunsurile ivite în problemele social-gospodăreşti. În acelaşi timp se manifestă tendinţa unor asociaţii de a-şi orienta activitatea în principal spre constatarea şi sesizarea deficienţelor existente fără a acorda atenţia cuvenită problemelor de educare a studenţilor, de formare şi dezvoltare a opiniei combative, menite să contribuie la respectarea cerinţelor elementare impuse de convieţuirea în comun.

Făcînd o trecere în revistă a principalelor concluzii care s-au desprins din desfăşurarea alegerilor la toate nivelurile, informarea apreciază faptul că noul cadru organizatoric prevăzut de Statutul U.A.S.R. corespunde pe deplin necesităţii de dinamizare a activităţii noastre în dezbaterea şi rezolvarea principalelor probleme ale muncii şi vieţii studenţilor. Se poate aprecia că sistemul de alegeri pe baza candidaturilor a contribuit la întărirea democraţiei de organizaţie, a dat prilejul unei mature chibzuinţe a membrilor organizaţiei noastre în desemnarea pentru organele de conducere a celor mai buni utecişti, capabili să dea viaţă aspiraţiilor studenţimii.

Deşi analizăm o perioadă scurtă de activitate, trebuie să arătăm că, pe lîngă rezultatele pozitive obţinute, există încă o serie de neajunsuri care se referă cu deosebire la stilul şi metodele de muncă folosite în noul cadru organizatoric stabilit de Conferinţa a VII-a a U.A.S.R.

Îmbunătăţirea generală a activităţii noastre este condiţionată de crearea unui cadru colectiv de muncă şi dezbatere a multiplelor probleme studenţeşti, de adoptarea unei atitudini critice, combative, faţă de neajunsuri, de înţelegerea ideii de colegialitate în raport nemijlocit cu exigenţa faţă de tot ceea ce se petrece în mediul universitar, în colectivele din care facem parte.

Exprimînd şi cu acest prilej adeziunea deplină şi unanimă a studenţimii din Bucureşti faţă de politica internă şi externă a partidului şi statului nostru şi sentimentele de recunoştinţă faţă de condiţiile de muncă şi viaţă create, adresăm de la tribuna conferinţei noastre tuturor studenţilor din Capitală chemarea de a munci fără preget, cu pasiune şi dăruire pentru însuşirea unor temeinice cunoştinţe teoretice şi practice, pe măsura cerinţelor actuale şi de perspectivă ale dezvoltării multilaterale a patriei socialiste.

ACŢIUNI HOTĂRÎTE PENTRU CREŞTEREA RESPONSABILITĂŢII STUDENŢILOR

Imperativul formării şi cristalizării definitive în mediul studenţesc a conştiinţei inerente calităţii universitare, care trebuie să se contureze în lumina deplinei responsabilităţi sociale a fiecărui student, a fost exprimat în conferinţa de alegeri a studenţilor bucureşteni cu maturitate şi hotărîre. Unul dintre vorbitori — studentul Silviu Angelescu, de la Facultatea de limbă şi literatură română — a subliniat necesitatea integrării totale a studenţilor în pulsul dezvoltării întregii noastre ţări printr-o pregătire multilaterală, orientată în primul rînd către satisfacerea valenţelor cerute de practica imediată, de cadrul de dezvoltare a economiei, ştiinţei şi culturii socialiste. Limitarea la obţinerea unor rezultate satisfăcătoare în pregătirea profesională nu poate conferi atributele necesare calităţii de „bun student". Această activitate trebuie corelată cu o temeinică pregătire politico-ideologică, cu o muncă ştiinţifică asiduă care primeşte girul pasiunii şi competenţei. Şi dacă, tocmai în domeniul principal al activităţii noastre, acela al pregătirii profesionale, s-au înregistrat în anul universitar trecut multe rezultate slabe, această situaţie nu se poate rezolva prin măsuri administrative, printr-o critică formală.

Fiind punctate de mai multe ori pe parcursul conferinţei, formalismul care a existat în munca multor asociaţii studenţeşti, atmosfera de pasivitate ce a permis persistarea unor deficienţe, traduse în tot atîtea lacune ale cadrului de formare a responsabilităţii studenţilor, nu putem să nu amintim că în unele poziţii exprimate de înşişi delegaţii la conferinţă şi-au făcut loc aprecieri formale, lipsite de un adevărat spirit critic, unii vorbitori recurgînd la teoretizări inutile, la logoree fără substanţă. Considerăm că în acest sens se pot menţiona luările de cuvînt ale Ruxandrei Răşcanu — Facultatea de filozofie, şi Ion Moisescu — I.A.T.C.

Pe linia acţiunilor pe care trebuie să le întreprindă asociaţiile studenţeşti pentru creşterea responsabilităţii studenţilor se impune în primul rînd transformarea asociaţiilor într-una din formele cele mai importante de activitate a studenţilor, în abordarea muncii lor într-un exigent spirit critic, combativ, capabil să stimuleze procesul de pregătire profesională a studenţilor.

A NE EXERCITA PROFESIA CUM TREBUIE ŞI UNDE TREBUIE — UNICA RAŢIUNE A PREZENŢEI NOASTRE PE BĂNCILE FACULTĂŢII

Cadrul în care se desfăşoară în prezent procesul de învăţămînt, orientat în ansamblu spre asigurarea condiţiilor optime de studiu, oferă un spaţiu corespunzător pentru formarea unor specialişti cu o pregătire superioară, utili şi necesari în toate domeniile vieţii sociale. Această idee a polarizat opinia exprimată în conferinţă de Ion Amăriuţei, preşedintele C.U.A.S. din Institutul politehnic.

Fundamentarea deplinei competenţe profesionale se poate face numai prin instaurarea în facultăţi a unui climat de maximă exigenţă, prin urmărirea atentă a pregătirii studenţilor pe întreg parcursul anului universitar, nu numai în limitele sesiunilor de examene, care pot oferi uneori o imagine falsă a nivelului de pregătire, prin realizarea unei simbioze între activitatea teoretică şi practică.

Vorbitorul a remarcat — de altfel acesta a fost un consens al conferinţei — necesitatea reglementării practicii în producţie a studenţilor, a iniţierii profunde a acestora în procesul direct de aplicare a cunoştinţelor teoretice. Neglijarea acestui aspect duce, firesc, la îndepărtarea viitorilor specialişti de locurile în care vor munci după absolvirea facultăţii, la îndepărtarea de însuşi scopul vieţii din amfiteatre. „A ne exercita profesia cum trebuie şi unde trebuie este unica raţiune a prezenţei noastre pe băncile facultăţii".

Tot în virtutea împlinirii scopului fundamental al pregătirii în profesia aleasă s-a subliniat în conferinţă accentul major pus pe activitatea ştiinţifică, activitate ce trebuie desfăşurată într-o legătură strînsă cu institutele de cercetări, rezultatele sale fiind subordonate direct posibilităţii de aplicare în practică.

Răspunsul dat de către delegaţii studenţimii bucureştene la cel de al doilea determinant al existenţei universitare — exercitarea profesiei acolo unde este nevoie — a marcat hotărîrea viitorilor specialişti de a munci efectiv în locurile în care vor fi repartizaţi, de a-şi înscrie prin munca lor numele în cartea de onoare a viitorului patriei noastre.

COORDONATE AMPLE PENTRU ACTIVITATEA VIITOARE!

Liniile programului de perspectivă prezentat conferinţei de consiliul U.A.S. al centrului universitar, completat de propunerile făcute de delegaţi, pentru a cărui îndeplinire sînt hotărîtoare îndrumările preţioase pe care le-au primit studenţii bucureşteni din partea tovarăşului Virgil Trofin, *constituie orientări largi, competente, cu posibilităţi eficiente de realizare concretă, direcţionează ferm activitatea viitoare a asociaţiilor studenţeşti, a întregii studenţimi bucureştene.*

Acordarea importanţei cuvenite pregătirii profesionale, pornind de la premisele abordării şi tratării ei diferenţiate, avîndu-se în vedere specificul diferitelor facultăţi şi ani de studii, rezolvarea problemelor puse de efectuarea practicii în producţie şi a muncii de cercetare ştiinţifică sînt tot atîtea garanţii ale unui start bun în activitatea noului consiliu al centrului universitar.

Domeniul activităţii politico-ideologice va trebui, aşa cum subliniază şi programul de activităţi, să înscrie forme variate de acţiuni, axate pe problemele de esenţă ale politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru, realizînd în primul rînd dezbaterea cu întreaga masă de studenţi a documentelor celui de-al X-lea Congres al P.C.R. pe baza unor referate pregătite de studenţi cu ajutorul cadrelor didactice de la catedrele de ştiinţe sociale şi sub îndrumarea directă a organizaţiilor de partid.

O acţiune propusă şi aşteptată cu mare interes este organizarea unui colocviu la nivelul centrului universitar cu tema „Corelaţia politică-profesională în formarea multilaterală a studenţilor". Impulsionarea activităţii ateneelor studenţeşti, a Casei de cultură a studenţilor şi a revistelor studenţeşti din institute poate oferi asociaţiilor elemente de sprijin substanţial în îndeplinirea concretă a sarcinilor ce le revin.

Cuprinderea tuturor domeniilor vieţii universitare, pornind de la premisa că nu există nici o latură secundară, care poate fi neglijată, aşa cum a făcut-o însăşi conferinţa de alegeri a centrului universitar, este garanţia cea mai sigură a realizării scopului pentru care există asociaţiile studenţeşti ca organizaţii revoluţionare ale tineretului universitar.

Consemnînd încă o dată atmosfera de dezbatere conştientă şi combativă în care s-au desfăşurat lucrările conferinţei, urăm consiliului nou ales succes în îndeplinirea mandatului acordat de studenţimea bucureşteană.

REPORTER

O nouă metodă de deştunderizare*)

Începînd cu acest număr revista noastră şi-a propus să reflecte mai profund potenţialul ştiinţific studenţesc prin publicarea (sub o formă prelucrată, pentru a mări gradul de accesibilitate) a unora din lucrările prezentate în cele 11 secţii ale celei de-a X-a Conferinţe naţionale a cercurilor ştiinţifice studenţeşti, în curs de desfăşurare. Criteriul de selecţie a fost următorul : dintre lucrările premiate s-au ales acelea care (considerăm noi) au o „priză" mai mare la cititor (prin faptul că se axează pe unele chestiuni „moderne" — în sensul cerut de publicistică, dar şi prin faptul că unele sînt de o utilitate nemijlocită pentru diverse categorii de cititori — este vorba de tehnici sau metode de cercetare care pot fi folosite într-un domeniu sau altul).

Menţionăm că toate lucrările premiate la actuala conferinţă vor fi publicate în Buletinele ştiinţifice studenţeşti **(cîte unul pentru fiecare secţie) care vor apare în anul viitor. Scopul nostru este de a demonstra cu un an (calendaristic) mai devreme un lucru recunoscut unanim în cadrul lucrărilor acestei conferinţe : cercetarea ştiinţifică studenţească a atins un nivel care îi conferă dreptul (am spune chiar obligaţia) să-şi stabilească condiţii organizatorice adecvate participării ei directe la dezvoltarea economiei naţionale, la progresul ştiinţei şi culturii noastre.**

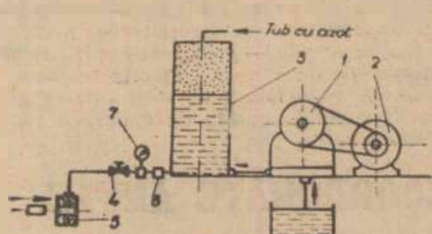

Fig 1

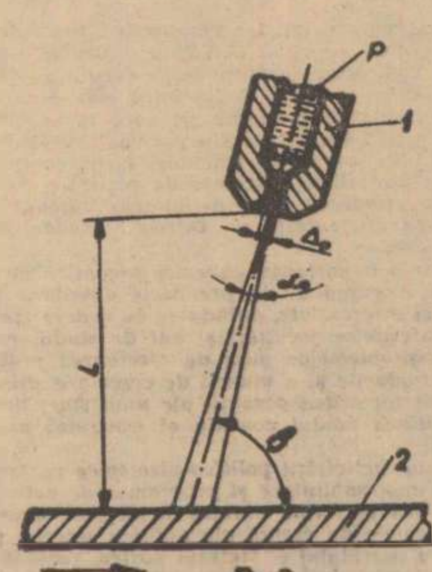
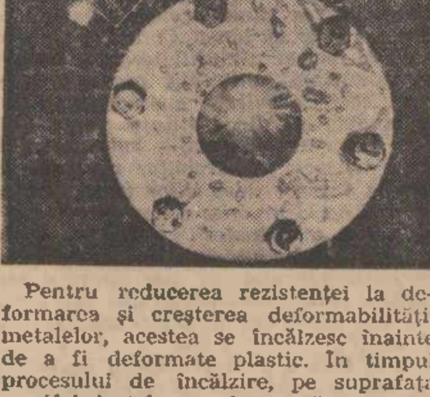

Fig.2
1. diuză
2. semifabricat

Pentru reducerea rezistenţei la deformarea şi creşterea deformabilităţii metalelor, acestea se încălzesc înainte de a fi deformate plastic. În timpul procesului de încălzire, pe suprafaţa semifabricatelor se formează un strat de oxizi (numit în tehnică ţunder) datorită contactului dintre metale şi mediul oxidant din agregatul de încălzire.

În ultimul timp există preocupări tot mai intense pentru înlăturarea oxizilor de pe semifabricatele încălzite ce urmează să fie supuse procesului de matriţare. Necesitatea acestei operaţii intermediare, între încălzire şi matriţare, este determinată de faptul că : imprimarea ţunderului în timpul încălzirii pe suprafaţa semifabricatului (datorită faptului că el prezintă o duritate mult mai mare decît metalul de bază) are ca urmare rebutarea unor piese şi diminuarea calităţii suprafeţei pieselor matriţate ; caracterul abraziv al ţunderului determină o uzură prematură a locaşului matriţei ; ţunderul cauzează un consum mare de scule aşchietoare în secţiile de prelucrări mecanice.

Astăzi, în practica industrială a secţiilor de forjă se cunosc diverse metode de deştunderizare : metode mecanice — prin utilizarea diferitelor dispozitive cu role crestate, perii de sîrmă, ciocănele etc. ; înlăturarea oxizilor pe cale pneumatică cu un jet de aer comprimat sau abur ; metoda hidraulică. În ultima perioadă se experimentează cu bune rezultate această metodă, care, faţă de celelalte, prezintă următoarele avantaje : eficacitate ridicată de deştunderizare, productivitate sporită, condiţii mai bune de lucru.

Metoda hidraulică constă în trecerea semifabricatului încălzit sub un jet de apă la presiune înaltă, într-un timp scurt. Înlăturarea oxizilor prin această metodă este rezultatul interacţiunii a două procese distincte şi anume :

— procesul termic de contracţie bruscă a oxizilor în contact cu apa care determină crăparea acestora ca urmare a diferenţei dintre coeficienţii de contracţie a metalului de bază şi a oxizilor ;

— procesul mecanic de lovire a oxizilor de către jetul de apă şi înlăturarea lor datorită efectului energetic al acestuia.

Pentru a stabili factorii care influenţează procesul de deştunderizare prin metoda hidraulică au fost proiectate şi încercate diferite dispozitive de curăţire la instalaţia hidraulică existentă în laboratorul de forjă. Aspectul general al acesteia şi funcţionarea ei rezultă din fig. 1 unde electromotorul 2 acţionează pompa duplex 1, care debitează apă la înaltă presiune în acumulatorul hidropneumatic 3. De aici, prin intermediul unui circuit hidraulic format din ventilul maximal 6, manometrul 7 şi distribuitorul 4, se alimentează dispozitivul de curăţire 5.

Între dispozitivele proiectate şi încercate au fost analizate în special două tipuri : dispozitivul cu diuză (fig. 2) şi dispozitivul cu fantă continuă circulară (fig. 3), pentru care au fost definiţi o serie de parametri care influenţează desfăşurarea procesului (presiunea p a apei, distanţa optimă de curăţire de la dispozitiv pînă la suprafaţa semifabricatului 1, viteza de trecerea semifabricatului prin dispozitiv pentru o deştunderizare completă v, unghiul optim de stropire a suprafeţei semifabricatului cu jetul de apă b, energia specifică limită de deştunderizare E ş.a.

Analizînd procesele calorice şi mecanice care au loc şi utilizînd modelele lor matematice, autorul determină, pentru fiecare din cele două tipuri de dispozitive încercate, valorile optime ale parametrilor specificaţi mai înainte.

În încheierea lucrării se conchide că, deoarece principalele elemente necesare proiectării unor astfel de instalaţii au fost stabilite prin această lucrare şi în alte lucrări efectuate în cadrul cercului ştiinţific de forjă, uzinele din ţara noastră pot executa cu mijloace proprii aceste instalaţii, a căror eficienţă economică este considerabilă, fapt pentru care se aplică pe scară largă în ţările cu industrie avansată.

Prelucrare realizată de
Virgil SIMION

*) — Prin procesul de deştunderizare se înţelege înlăturarea stratului de oxizi de pe metalele supuse încălzirii.

— Publicăm sub acest titlu lucrarea „Consideraţii asupra deştunderizării hidraulice a semifabricatelor încălzite înainte de matriţare" prezentată în cadrul lucrărilor secţiei a IX-a, a celei de-a X-a Conferinţe naţionale a Cercurilor ştiinţifice studenţeşti, de către studenţii Ungur M., Bălgărădeanu M., Lateş V., de la Facultatea de mecanică din Institutul politehnic Cluj. Lucrarea a primit premiul special al U.A.S.R.

NOBEL '69

Născut o dată cu secolul, premiul Nobel este decernat în fiecare an, începînd din 1901 (cu excepţia anilor 1916, 1940, 1942), la 10 decembrie, ziua aniversării morţii lui Alfred Nobel. Din 1901 pînă anul acesta, 263 de personalităţi din lumea ştiinţei, culturii, vieţii sociale au obţinut laurii acestui premiu.

Procesul opţiunii asupra laureaţilor este el însuşi o investigaţie ştiinţifică. În afară de membrii Academiei regale de ştiinţe a Suediei, de Institutul Karolinska — unde există comitete Nobel — sînt invitaţi să propună candidaţi academicieni suedezi şi străini, laureaţi din anii precedenţi, profesori din 8 universităţi scandinave şi din 40—50 universităţi şi instituţii străine. La 31 ianuarie, în fiecare an, se colectează propunerile. Între iulie şi octombrie, în urma unor anchete ştiinţifice, numărul candidaturilor se reduce la 20, pentru fiecare specialitate. În octombrie, la reuniunea finală a Academiei, se votează.

89 fizicieni, 76 chimişti, 98 medici şi biologi au obţinut votul final,

Murray Gell-Mann *Derek Barton* *Jan Tinbergen*

de-a lungul anilor. Cel mai tînăr fizicianul Laurence Bragg, a primit în 1915 premiul, la vîrsta de 25 de ani, în acelaşi timp cu tatăl său — caz unic şi excepţional. Pentru premiile acordate între 1942 şi 1966 vîrsta medie a laureaţilor este între 49,5 ani (fizicieni) şi 52,7 ani (medici). 12 universităţi americane au „furnizat" laureaţi la numai 8 ani după absolvirea facultăţii.

Nobelul a încununat, deseori, epocale descoperiri ştiinţifice : radioactivitatea naturală şi artificială, telefonul, efectul tranzistor, penicilina, streptomicina ; a glorificat numele unor Einstein, Marie Curie, A. Fleming, Bohr, Marconi. Un Nobel a primit în 1948 şi Müller, cercetător al firmei elveţiene Geigny, pentru descoperirea D.T.T.-ului care, în timpul războiului, a salvat de tifos cel puţin un milion de soldaţi.

PREMII 1969

FIZICA

MURRAY GELL-MANN, profesor la Institutul de tehnologie din California (Caltec) pentru „contribuţii şi descoperiri relative la clasificarea particulelor elementare şi interacţiunea lor".

Gell-Mann este, împreună cu colegul său Neeman, autorul unor teorii numite SU 3 şi SU 6 (simetria unitară de ordin 3 şi de ordin 6) arătînd că există o relaţie între diversele particule şi că acestea ar putea fi clasate după grupe omogene care reunesc particule din aceeaşi familie. Teoria SU 3 a fost confirmată experimental prin obţinerea (în 1964 la acceleratorul de la Brookhaven, apoi la CERN — Geneva) a unei particule „bizare", prevăzută teoretic şi numită „marele omega minus". Prin teoria SU 6 se poate explica şi construcţia tuturor particulelor elementare grele susceptibile de interacţiuni puternice, după cum se poate prevede descoperirea unor sub-particule care, deocamdată, au şi fost botezate : quark. Întrucît caracteristica acestora ar fi o sarcină fracţională — atunci cînd nu sînt cunoscute decît sarcini întregi — descoperirea devine senzaţională pentru fizicieni.

CHIMIE

DEREK HAROLD BARTON (Anglia) şi ODD HASSEL (Norvegia) pentru „contribuţia la evoluţia şi aplicarea ideii de conformaţie în chimie".

Derek H. R. Barton, născut în 1918, profesor din 1946 la universităţi engleze, scoţiene, americane (printre care celebrul Massachustts Institute of Technology), actualmente profesor la Imperial College din Londra, a debutat în 1945 cu studii asupra unor substanţe organice — ca terpene şi steroizi — care l-au îndrumat spre fundamentarea analizei conformaţionale în chimie. Astfel, el a elaborat o teorie care permite „prezicerea" diverselor structuri ale numeroşilor fenoli şi alcaloizi, fiind unul din pionierii cercetării relaţiilor existente între mişcarea moleculelor substanţelor organice şi structura acestora.

Odd Hassel, născut în 1897, profesor între 1934 şi 1964, a lucrat în domeniul studierii cristalelor şi moleculelor cu ajutorul razelor X şi a difracţiei electronilor, ajungînd la rezultate asemănătoare cu cele ale colegului său englez.

Pornind de la constatarea că — deşi, după cum se consideră de obicei, moleculele au o formă fixă, atomii care le compun fiind repartizaţi, unii faţă de alţii, într-o manieră invariabilă — ei susţin că, de fapt, moleculele pot îmbrăca forme diferite, pot trece rapid dintr-o formă în alta, fundamentînd astfel studiul formelor reale şi transformărilor moleculelor, ceea ce se numeşte „analiza conformaţională".

ECONOMIE

JAN TINBERGEN (Olanda) şi RAGNAR FRISCH (Norvegia). Anul acesta a fost prima dată atribuit Nobelul pentru economie. Laurii săi au revenit profesorului de la Universitatea economică din Rotterdam, Jan Tinbergen, născut în 1903, a cărui lucrare de doctorat, dată la Leyda în 1929, se ocupa de tema „problemelor minerale în fizică şi economie". El a lucrat apoi la Biroul central de statistică din Haga, fondînd în 1945 Biroul central al planului, a cărui activitate şi-a pus serios amprenta asupra politicii economice olandeze. După 1955, Tinbergen s-a consacrat problemelor ajutorului pentru ţările în curs de dezvoltare, în calitate de consultant al organismelor O.N.U. şi, în mod deosebit, lucrului didactic, predînd la Rotterdam cursuri de econometrie, statistică şi planificare. „Econometria", lucrarea sa datînd din 1950, continuă teoriile keynesiene, încercînd să le împace cu economia cantitativă şi căutînd să elaboreze concepte operaţionale pentru politica economică.

Celălalt laureat al Nobelului, Ragnar Frisch, născut în 1895, a absolvit în 1919 Universitatea din Oslo, unde din 1932 a devenit profesor. Timp de 22 de ani a fost redactor şef al revistei pe care a înfiinţat-o în 1932, „Econometrica" — unde a publicat contribuţii la formalizarea şi cantitificarea ştiinţei economice.

Muncă și libertate

Aspirația către libertate se impune ca expresie a esenței omului, în măsura în care caracterizează ansamblul istoricește constituit al activităților acestuia, acțiunea sa specifică : munca.

Vizînd sublinierea unor implicații rezultate din raportul muncă-libertate, ca noțiuni cu semnificație exclusiv umană, vom încerca o definire de lucru a conceptelor în discuție, concepte explicate reciproc în cadrul unei interferențe de problematici și semnificații.

În procesualitatea efortului perpetuu de a stăpîni și transforma mediul înconjurător, încă de la începuturile existenței sale, omul începe să aibă conștiința dependenței sale de natură, deci implicit se nasc (inițial confuz și diluat) reprezentări despre o stare posibilă (opusă celei existente, de omnipotență a naturii), stare imaginată, care, transpusă mitic, mistic etc. vizează tocmai **libertatea omului în cadrul natural, față de natură.**

Mai tîrziu, în momentul în care societatea se structurează în clase antagoniste și în momentul în care această stare de lucruri generează o **inegalitate conflictuală reală,** atît pe plan economic cît și social, individul dobîndește înțelegerea (rudimentară la început) condiției sale și a necesității luptei pentru **libertatea socială.**

Libertatea este privită astfel, o dată ca **rezultantă gnoseologică,** din **raportul om-natură,** unde libertatea înseamnă cunoașterea (obiectivată în progresul științific, tehnic etc.), iar altă dată ca rezultantă **socială** din raportul **individ-societate,** unde problema libertății se raportează direct la relațiile politice, juridice, obștești, partide, stat etc., a căror esență decurge din natura relațiilor de însușire (relațiile de proprietate).

În concluzie, ideea de libertate în sens practic-gnoseologic precede istoric ideea de libertate socială, dar ambele sînt două modalități de manifestare ale libertății în genere, separabile **numai teoretic** de la un moment dat, ambele se realizează, se înfăptuiesc în cadrul muncii omenești.

În accepțiunea ei cea mai largă, de practică social-istorică, de activitate general umană, munca reprezintă în cadrul **existenței omului** — considerată ca un **proces de structuri,** sau, altfel spus, ca o **interacțiune funcțională între ansambluri de elemente** materiale și spirituale, necesare și întîmplătoare, obiective și subiective etc., social integrate — acea secvență fundamentală de structuri, determinantă esențială a societății însăși.

În cadrul muncii omul se determină ca o **funcție** și **relație specifică, condiționată social și istoric.**

Munca nu poate fi concepută în afara semnificației ei sociale, adică desprinsă de viața generică a omului, pe care de fapt o întemeiază, oferindu-i perspectiva unui mod de existență definitoriu : libertatea.

La nivelul socialului, pentru om, libertatea nu înseamnă numai necesitate înțeleasă, ci și activitate creatoare, opțiune și decizie într-o multitudine de alternative și posibilități.

Obiectivarea personalității umane în cadrul muncii își etalează multilateral potențele, se identifică deplin cu realizarea ca atare a individului, numai dacă determinanta fundamentală a existenței sale, munca, este liberă.

Pentru a-și realiza în fapt libertatea, omul trebuie să acționeze, deci să **aleagă,** exprimîndu-și voința și preferințele ; dar tocmai prin aceasta el se **angajează,** iar în funcție de gradul de **responsabilitate** implicat în procesul de alegere și angajare — grad ce se măsoară prin conjunctura armonică care se cere înfăptuită între scopul și sfera interesului particular și a celui general, a întregii societăți — se acționează liber, conștient și mîndru de datoria de a fi om. De aici înțelegerea nuanțată a libertății ca problemă social-politică, etică, etc., cu toate implicațiile și interferențele subsumate.

Necesitatea rezidă dintr-un **complex de împrejurări** (condiție propice acțiunii legii universalului).

Conform aspirațiilor sale, omul creează, pe cît posibil deliberat, acele condiții care să genereze o anume necesitate, deocamdată anticipativ proiectată.

Individul transformă și corectează, asimilează și construiește natura sa, societatea sa și pe sine însuși ca om întreg, urmărind în ultimă instanță **realizarea sa umană.**

Activitatea social-istorică este aceea prin care se construiește de fapt **libertatea,** ceea ce înseamnă pentru o **existență umană, egalitatea și emanciparea SOCIALA.**

Problema este deci, în esență, de ordin practic, în sensul că **munca,** practica socială, constituie **instrumentul obiectiv al înfăptuirii unei libertăți** care să se **manifeste real,** nu echivoc și **imaginat.**

La rîndul său, însuși **procesul muncii** include în sine **libertatea** ca **premisă** și **scop,** dar cu accepțiuni calitativ diferențiate.

De cînd își merită semnificația, omul se caracterizează printr-un **anume grad de libertate,** oricît de rudimentar și de dificil este el conceptibil pentru noi. Numai în aceste condiții socialul a putut transforma și însuși naturalul.

În acțiunea de înfăptuire a libertății, ce se desfășoară mai mult sau mai puțin eficace, cu rezultate mai mult sau mai puțin evidente, efectul activității se resimte sub forma **sentimentului de libertate,** ca rezultantă complexă, trăită rațional ,afectiv, volițional etc.

Intensitatea acestui sentiment evoluează paralel cu evoluția istoriei societății omenești, caracterizînd într-un anumit grad însăși munca înstrăinată, dar afirmîndu-se plenar numai în condițiile muncii neînstrăinate, prin care „omul își apropie esența sa omnilaterală într-un mod omnilateral, deci ca om total" (Marx, Manuscrise 1844 p. 579).

În această perspectivă munca este, și tinde să devină într-o măsură tot mai mare, nu numai mijlocul de realizare a libertății, ci libertatea însăși, ceea ce înseamnă că în condițiile coincidenței muncii cu „autoactivitatea" (Marx, Ideologia germană. Op. Vol. 3 Ed. pol. 1959 pag. 67) libertatea coincide cu munca.

Libertatea este cu atît mai profundă cu cît antrenează la individ **propria ei conștiință,** ceea ce presupune un îndelung proces istoric, de acumulare de experiență și de activitate general umană.

Conștiința proprie libertății înseamnă, de fapt, sau implică cel puțin, conștiința propriei „ne-libertăți" ; cunoașterea condițiilor necesare menținerii sau creării libertății, implică cunoașterea condițiilor ce se cer înlăturate pentru a permite afirmarea liberă a omului.

Aceasta nu exclude posibilitatea existenței unei conștiințe false a libertății, rezultată dintr-o stare de falsă libertate, dar pe care individul o consideră ca adevărată și autentică, după cum nu exclude nici cazul neconștientizării unor condiții care întemeiază premisele libertății.

Această **dialectică a conștiinței libertății,** precum și **criteriul evaluării gradului de libertate** se constituie și se manifestă în și prin **activitatea** de autoafirmare a personalității umane, de care este **esențial determinată.**

Deosebit de importantă și utilă este analiza muncii și a libertății prin prisma caracterului ei actual și al generalizărilor prospective impuse de realitățile revoluției tehnico-științifice.

În „Ideologia germană" (Op. 3. Ed. pol. 1959). Marx și Engels evidențiază faptul că „transformarea muncii în autoactivitate corespunde transformării vechilor relații **impuse** (subl. noastră) în relații între indivizi ca atare" (pag. 70), deci în relații umane.

Revoluția comunistă „înlătură munca" și „dominația în genere" (Ideologia germ. Op. 3 Ed. pol. 1958 — pag. 34, 71, 72, 80, 294), urmărind emanciparea și egalitatea socială a omului, dar nu în sensul abstract-matematic pe care-l abordează Raymond Ledrut „De l'égalité générale et des inégalités particulières" — în „Les études philosophique" — 2/1968).

Transformarea muncii în autoactivitate, adică desființarea muncii prin asimilarea caracterului ei dezînstrăinat, libertății, presupune și schimbarea caracterului ei tehnologic.

Marx, de fapt, avea în vedere desăvîrșirea societății comuniste pe baza marii industrii complet mecanizate și automatizate, care transformă munca „într-o abstracție pură", adevărata bogăție socială măsurîndu-se în acest caz prin mărimea timpului liber. (Vezi Marx : Grundrisse der Kritik der politicher oekonomie, Berlin, Dietz Verlag 1853 — pag. 592 ; 593).

Vorbind despre necesitatea expresă a dezvoltării și perfecționării necontenite a activității în toate sectoarele vieții sociale, despre importanța fundamentală a „stabilirii celor mai corespunzătoare forme organizatorice și metode de lucru, care să țină seama de cerințele fiecărei etape prin care trece societatea noastră", tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că : „Aceasta impune, de asemenea, repartizarea cît mai judicioasă a forței de muncă în economie, știință și cultură, și mai ales asigurarea preponderenței forței de muncă în sectorul producției materiale — hotărîtor pentru progresul societății, pentru dezvoltarea activității social-culturale" (Congresul al X-lea al P.C.R., Ed. politică, 1969, pag. 52).

Creșterea gradului de civilizație și a bunăstării națiunii noastre — obiectiv central al construcției socialismului — perfecționarea multilaterală a societății reclamă intensificarea efortului creator al fiecăruia la locul său de muncă, participarea efectivă la realizarea imperativelor stadiului actual al construcției societății noastre socialiste.

Aportul efectiv și gradul de integrare activă, de participare la realizarea idealurilor comunismului nu se identifică cu o „pseudoactivitate", inutilă societății și intereselor ei, ci cu munca conștiincioasă, izvorul demnității omului socialist, criteriul hotărîtor al aprecierii personalității individului

„...Munca, realizările concrete, acestea contează !" (Nicolae Ceaușescu, Raport la cel de-al X-lea Congres al P.C.R., Ed. politică, 1969, pag. 47).

În această situație, raportarea **muncă (autoactivitate)** — libertate pentru individul social va impune o manieră epistemologică de tratare, întrucît evaluarea libertății se va face după gradul de însușire a științei, „de înțelegere și stăpînire a naturii".

Societatea și-a creat toate premisele pentru a înlătura munca înstrăinată, de a deveni deci liberă și prin aceasta umană.

Esența libertății trebuie căutată, sau mai bine spus construită și realizată în procesul muncii nealienate, care fundamentează de fapt umanismul, conturînd conținutul idealului de viață marxist, omul uman și societatea sa umană, oferindu-i temeiul explicativ și baza reală a întruchipării sale.

Vladimir Radu-MARIN

dialectica ideilor • dialectica ideilor • dialectica ideilor • dialectica ideilor • dialectica ideilor

LOUVAIN: CEA MAI VECHE ȘI ÎN CURS DE A DEVENI CEA MAI TÎNĂRĂ UNIVERSITATE BELGIANĂ

Sub toate aspectele, Universitatea Catolică din Louvain (De Katholieke Universiteit te Leuven" în limba flamandă) prezintă o carte de vizită dintre cele mai impresionante ca instituție de învățămînt superior. Înființată în anul 1425, la început cu numai 400 de studenți, după un secol se număra printre cele mai vestite în Europa, numărul studenților ridicîndu-se la mai multe mii. Printre cei mai celebri profesori ai acestui așezămînt academic avea să se prenumere, în a doua jumătate a secolului XVI, marele învățat umanist Juste Lipse.

Expansiunea populației universitare a acestui centru se circumscrie însă deceniului actual, numărul studenților ridicîndu-se în anul universitar 1968—1969 la 25 308, față de 12 637 în 1960. Dintre aceștia, 12 440 urmează cursurile secției franceze și 12 868 pe cele ale secției flamande. Printre cursanți se numără nu mai puțin de 3 000 de studenți străini din aproape toate continentele. O curiozitate : numărul studentelor este considerabil mai mic decît cel al băieților : la secția franceză, de pildă, în anul trecut, din cei 12 385 de cursanți numai 3 817 au fost studente.

Nu mai puțin reprezentativă este această universitate ca întruchipare a zbuciumatei istorii a Belgiei, țară aflată de-a lungul seco!elor, rînd pe rînd, sub mai multe stăpîniri, ale căror fluxuri și refluxuri s-au soldat de fiecare dată cu prețul unor jertfe și distrugeri materiale cutremurătoare. Citadelă a ființei naționale, a ideilor de libertate și progres, Universitatea din Louvain, îndeosebi în preajma revoluției din 1830, după înființarea în 1817 a colegiului filozo:ic, joacă un rol politic important. Împărtășind aceeași tragică soartă cu a orașului, sub ocupația germană din 1914, universitatea suferă de pe urma unui incendiu nimicitor, în flăcările căruia se mistuie vechea și vestita bibliotecă, printre operele distruse numărîndu-se 500 de manuscrise de o valoare inestimabilă, 1 000 de incunabule și peste 250 000 de volume tipărite. Reconstruită cu sprijinul unor colegii și universități americane, chiar de către un arhitect american, Whitney Warren, în 1940 biblioteca universitară este din nou pradă unui incendiu, căruia i-a urmat o nouă reconstrucție. În prezent, biblioteca are în custodia sa peste 1 300 000 volume, scrise în /4 de limbi. O somptuoasă sa!ă de lectură cu pereții căptușiți de rafturi de lemn sculptat cu măiestrie, dominată de un ceas imens, adevărată operă de artă, zidurile de cărți prețioase, mesele lungi de lucru ocupate aproape în întregime de studenți chiar la ora tîrzie de seară cînd am vizitat biblioteca și în zilele de început ale anului universitar — iată numai cîteva dintre impresiile martorului ocular. La care aș mai adăuga una : aflîndu-ne în sala fișierelor, călăuza noastră ne-a invitat să încercăm dacă printre autorii volumelor aflate în bibliotecă se găsește și vreun român. Am tras la întîmplare unul din sertărașele literei „R" și numai după cîteva fișe am dat de cîteva cărți ale ilustrului nostru filolog și lingvist, academicianul Al. Rosetti. Prilej de satisfacție, dar și de confirmare a receptivității diriguitorilor bibliotecii față de tot ceea ce e valoros în știința și cultura lumii.

Procesul de modernizare, unul din indicii importanți ai racordării la cerințele contemporane ale instrucției universitare, este de asemenea înaintat la Universitatea din Louvain, pe primul plan situîndu-se construcția unui campus universitar pentru secția franceză, la Ottignies. Acordarea investițiilor pentru finanțarea acestui proiect, hotărîtă deja în mai, forma încă obiectul discuțiilor guvernului, parlamentului și altor foruri înalte de conducere ale Belgiei în octombrie, în cadrul mai larg al satisfacerii nevoilor actuale ale expansiunii universitare. Alături de cele două proiecte privind construirea unor noi reședințe pentru Louvainul francez și secția flamandă a Universității libere din Bruxelles, cereri exprese de extindere sau de înființare a unor ample spații de învățămînt veneau din partea municipiilor Anvers și Limbourg. De altfel, principalele t.ei chestiuni în dilemă pentru subvenționarea expansiunii universitare erau tocmai acestea, cele mai multe din sufragii întrunindu-le sus'inerea dezvoltării universităților tradiționale și, printre ele, cea din Louvain înainte de toate.

Biblioteca Universității din Louvain

Unul din aspectele concrete ale modernizării ni l-a oferit transformarea clădirilor medievale ale nu mai puțin medievalului Beguinace (loc de retragere în pace pentru femeile din înalta societate) în cămine, pentru studenți. Grație inițiativei profesorului Lemaire, vechile „chilii" au fost refăcute, dotate cu instalații moderne și oferă în prezent condiții de viață optime pentru studenți, căsătoriți și străini îndeosebi. Numai că prețul „modest" al unor asemenea camere, după cum ne-a informat unul dintre funcționarii serviciului social, este de 1 000 franci belgieni.

Ca structură, Universitatea din Louvain cuprinde facultățile ecleziastice, Institutul superior de filozofie și facultățile de drept, științe economice, sociale și politice, de medicină, de filozofie și litere, de psihologie și științe ale educației, de științe aplicate și științe agronomice. Acestor facultăți li se adaugă unitățile de cercetare științifică, destul de numeroase și specializate în toate domeniile investigațiilor moderne, al căror prestigiu îl confirmă și participarea reprezentanților universității la lucrările Consiliului național de politică științifică, Fondului național de cercetare științifică, Fondului de cercetare fundamentală colectivă, Fondului de cercetare științifică medicală și Institutului interuniversitar de științe nucleare.

Dotarea științifică, în care intră laboratoarele facultăților și unităților de cercetare, este completată de un centru de calcul în a cărui exploatare se află t:ei ordinatoare I.B.M.

Civilizația vieții universitare înscrie printre rea!izările sale cîteva instituții demne de a fi consemnate aici : un centru consultativ de orientare universitară a studiilor, căruia i se pot adresa pentru testări de aptitudini și îndrumări nu numai candidații la studenție, ci și studenții care întîmpină dificultăți în pregătire, în vederea schimbării facultății sau însușirii unor metode de studiu care să faciliteze integrarea în circuitul intelectual al facultății pe care o urmează ; servicii de tip cooperatist deservite și conduse de studenți, între care se numără un magazin, un centru de imprimare a cursurilor, un serviciu de carte care facilitează obținerea la prețuri reduse a cărților solicitate ; un teatru universitar, săli și terenuri de sport ; restaurante studențești și cămine.

Aspirația celei mai vechi universități belgiene la titlul de cea mai tînără este așadar, în multe privințe, justificată. Sînt însă și destule aspecte în care efortul de modernizare, de emancipare socială și ideologică se face prea puțin simțit. Și cînd spunem aceasta nu ne referim numai la subordonarea sa ecleziastică sau la facultățile de teologie.

Întrebîndu-l pe un student din anul II Drept despre posibilitatea participării studenților la luarea hotărîrilor privind viața universitară, mi-a spus că aceasta e foarte limitată, mai mult simbolică. Devine însă tot mai amenințătoare infiltrarea în conducerea Universității a reprezentanților cercurilor financiare, chipurile, în calitate de specialiști. Patru asemenea consil'eri financiari figurează și în consiliul de direcție al Universității.

Răspunsul studenților la această tentativă tentaculară a băncilor și monopolurilor asupra autonomiei universitare a fost organizarea unor acțiuni protestatare, între care și o grevă ce a întrunit la secția franceză 11 000 de studenți. Este semnificativ de remarcat că la adunările organizate în timpul grevei pe temele „participarea studenților la conducerea Universității" și „raportul universitate-societate" a participat un mare număr de studenți. A propos de hotărîrea manifestată de studenți cu prilejul grevei, J. Leroy, președintele Adunării Generale a Studenților, declara că el se bucură de faptul că studenții au demonstrat o luare de atitudine semnificativă, evidentă și în discuțiile purtate asupra încercării unor persoane de a-și păstra monopolul puterii în universitate, pe de o parte, și, pe de altă parte, asupra necesității absolute și imperioase de a deschide universitatea comunității.

De altfel această luare de atitudine putea fi observată la tot pasul, în afișele care anunțau o mare manifestație împotriva N.A.T.O. (al cărui sediu se află la Bruxelles) și a războiului din Vietnam, o acțiune de protest împotriva masacrului (cum numeau studenții strivirea de către un urias build'ng) unui vechi monument de cultură, Sites, în pregătirea din timp și bine eșalonată a alegerilor studențești.

Dincolo însă de aceste aspecte care țin de democratismul și de democrația universitară existente la Universitatea din Louvain, probleme serioase se pun, ca peste tot, în domeniul integrării în ritmul de dezvoltare a științei și tehnicii, al cuceririlor cunoașterii.

Un distins ex-universitar, Lambot, profesor de fizica solidelor, în prezent director al unei reputate întreprinderi specializate în aplicațiile tehnice ale diamantelor, ne relata greutățile pe care le întîmpină absolvenții la integrarea în producție. Foarte slaba lor pregătire pentru cerințele producției de înaltă tehnicitate îi pune în situații foarte dificile, chiar cînd reușesc să se angajeze într-o întreprindere. Remarcabil om de știință, inventatorul unei importante tehnologii în domeniul în care lucra, nu numai că nu regreta abandonarea catedrei, dar se arăta și destul de sceptic în ceea ce privește soluționarea decalajului existent între instrucția universitară și cerințele profesiei, ale științei și tehnicii.

Așadar, dacă în ceea ce privește atributul de cea mai veche, Universitatea din Louvain și-l merită pe deplin, pentru a i se conferi si calitatea de cea mai tînără mai are, evident, de făcut pași importanți.

Niculae STOIAN

COKTAYL

minicronica microevenimentelor

de Radu BUDEANU

Cum se capturează un șeic?

Frumoasă se menține, fotomodel a fost, noroc are. Dar el? Bogat s-a născut, înalt a crescut, celebru o să rămînă (sau mă rog !). Mai precis : Sarah Croker, imediat după ce s-a definitivat ca proporții fizico-anatomice (1,72 m înălțime, 86 cm torace, 61 cm în regiunea ambulatorie), s-a măritat repede și a divorțat blitz de James Crichton Stuart, lord. A putut deveni, cu acte în regulă și prin ocupație socială, o lady. Ca lady a vizitat stațiunile balneoclimaterice cu pricina, adică acolo unde un număr din ce în ce mai redus de celibatari își poartă moaștele de la „Ferrari" în sus. Norocul doamnei Stuart s-a realizat direct proporțional cu numărul de cilindri și astfel opinia publică interesată a putut afla că în cercuri sus depuse se organizează cu tact și eleganță un strălucitor mariaj. Partenerii ? Sarah și Aga Khan. Despre ea mai știți cîte ceva. Despre el, ce să mai vorbim. Personaj legendar, proprietar de mari întîmplări, duzine de automobile, vile peste vile, hoteluri, yachturi, în sfîrșit....

Așadar Sarah urmează să facă rocada, din Mercedes în cine știe ce yacht al binecunoscutelor mii de nopți orientale. Probabil că privirea persuasivă a misteriosului multimiliardar a fixat-o definitiv pe drumul fără întoarcere al apelor internaționale. De... Poți să știi... Ca probă : cu un an în urmă Sarah, ca fotomodel, a apărut splendidă și publicată deasupra unui text de reclamă care articula : „Cum să te îmbraci ca să capturezi un șeic ?" Și se arăta cum să te îmbraci . Citește Aga presa, din scoarță în scoarță, pentru că altfel poate nu.... Sau nu are nici o legătură ? Are, dar nu recunoaște nimeni.

RADAR

Studenții și politica

Studenții și politica — temă a numeroase studii elaborate atît de oameni de știință, cît și de organisme specializate (cum ar fi Centrul Proiectului comparativ al politicii studențești de la Harvard) se impune tot mai mult în literatura socio-politică, în contextul analizei rolului social al studențimii. Multe studii pornesc de la rolul de forță activă, revoluționară, jucat de studenți în trecut — de pildă, în revoluțiile din Germania și Austria secolului XIX, în mișcările anticoloniale din Africa și Asia, în viața politică a unor țări din America Latină (răsturnarea guvernului Peron în Argentina, 1955, al lui Perez Jimenez în Venezuela, 1958) sau Japonia (influențarea decisivă a guvernului Kishi în problema încheierii tratatului de securitate cu S.U.A., 1960). Multe din aceste scrieri insistă asupra radicalizării, grupării spre stînga a unei părți tot mai mari a studențimii. Dar la fel de importante sînt și acțiunile grupurilor tradiționale, moderate sau chiar conservatoare — pe care le analizează Glaucio Soares, aducînd date din America, unde cea mai mare pondere o au Tinerii Democrați și Tinerii Republicani, care totalizează împreună 250 000 membri față de 7 000 ai S.D.S. (Studenții pentru o societate democratică), nouă formație de stînga.

Interesante observații a făcut recent Seymour Lipset, care arăta că vechea generalizare potrivit căreia numai studenții proveniți din clasele sărace alimentează grupările de stînga e acum depășită, în sensul că, tot mai marcat, tinerii veniți din clase medii și înstărite se orientează spre liberalism, găsind în mediul universitar o atmosferă politică ostilă credințelor politice manifestate de propria familie. În alte țări aceste contradicții sînt formal atenuate, ca în America Latină, unde studenții din clasele privilegiate sînt îndrumați spre instituții conservatoare (catolice sau particulare), încercîndu-se să se asigure forțat o continuitate de vederi politice în familii...

Alte studii încearcă să facă o apropiere între credințele politice ale studentului și cariera aleasă, pornind de la constatarea că studenții conservatori înclină pentru inginerie și afaceri (business), iar liberalii optează pentru studiile umaniste și sociale, atît în America cît și în vestul Europei. Studenții de stînga, în special cei proveniți din pături înstărite, ar prefera profesii care au contingență cu problemele sociale și politice, îndreptîndu-se spre litere, muncă socială sau asistență publică — public service.

La acestea adăugîndu-se studii asupra altor factori (ca tradiția politică a mediului universitar respectiv, mult mai important ca cel familiar), se observă efortul exegetic de a întreprinde analize mai profunde și mai realiste asupra fenomenelor noi, cu implicații sociale și politice, din universități cîștigă teren în multe țări ale lumii.

E. P.

Africanizarea — expresie a luptei anticolonialiste universitare

„Principalul remediu al moștenirii coloniale este învățămîntul și educația, grație cărora noi putem dezvolta, uni și ameliora viața din țările africane" (EL NAZIR DAFFALLA, profesor la Universitatea din Khartum, vicepreședinte al Asociației Universităților Africane — A.U.A.).

Pe planul politicii generale de dezvoltare, promovată de țările din Africa Centrală, politica de dezvoltare și reformare a învățămîntului, care se preconizează, apare ca o politică veritabilă de democratizare, generalizare și africanizare, fiind o paralelă a dezvoltării economice și o integrantă a întregului sistem social din fiecare țară.

Actualul sistem de învățămînt, atît din punct de vedere al orientării generale, cît și din cel al conținutului și al metodelor, nu corespunde în general nevoilor, necesităților crescînde de dezvoltare.

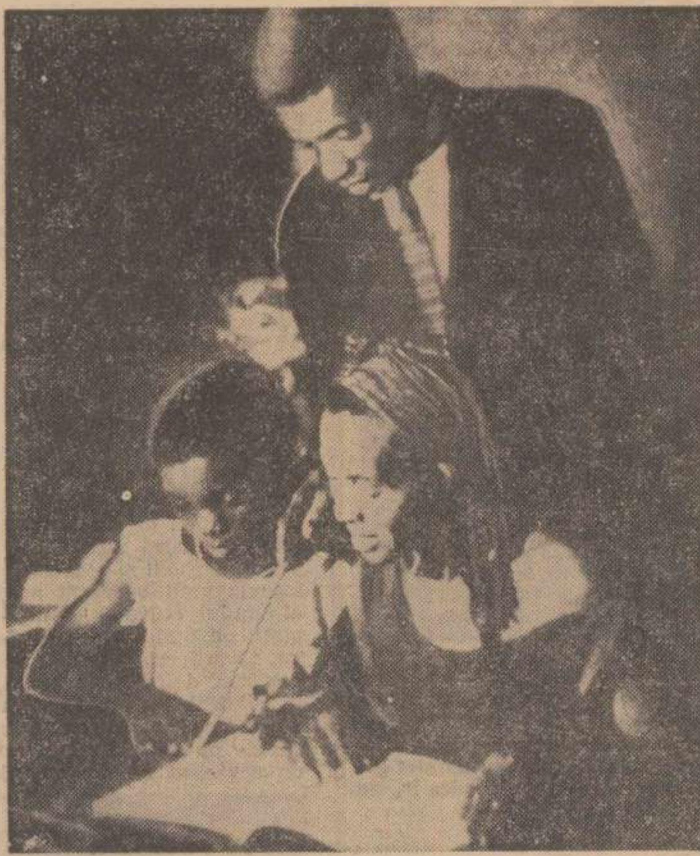
Recent, o statistică prezentată de revista studențească „DE '69" arăta că, din cei 210 milioane de locuitori, cîți cuprinde Africa Centrală, doar 0,5 la sută frecventează institute de învățămînt superior, ceea ce menține un nivel foarte scăzut de instruire a tineretului. La aceasta contribuie faptul că învățămîntul nu e făcut în limba națională, care ar permite dezvoltarea lui și lichidarea deplină a analfabetismului. Un exemplu îl constituie acum Tanzania, unde limba swahili a fost introdusă atît în învățămînt cît și în administrație.

În fața unei atari situații, administrațiile, cercurile universitare duc o luptă asiduă împotriva ignoranței, pentru dezvoltarea și democratizarea învățămîntului, spre a asigura țărilor africane baza necesară de specialiști care să poată înlocui asistența tehnică străină.

Mișcarea revendicativă a studenților militează pentru lichidarea structurii arhaice a universității și pentru crearea unei universități populare și democratice, iar pe de altă parte, pentru demonstrarea faptului că studenții africani nu formează o „clasă aparte" — cum susțin unii — ci sînt legați de destinele poporului.

Fără îndoială că pentru a se da un conținut popular-democratic învățămîntului e necesar, susțin studenții, să se „africanizeze" atît structura, metodele și programele sale, cît și cadrele, întrucît numai pe această bază universitatea poate fi cu adevărat în serviciul poporului.

Africanizarea învățămîntului superior înseamnă, în concepția lor, adaptarea la realitățile concrete ale fiecărei țări africane, lucru care decurge și din faptul că anumite studii și discipline — ca medicina tropicală și limbile africane — sînt specifice zonelor și pot fi doar aici învățate, analizate și aplicate în cele mai bune condiții. Africanizarea înseamnă introducerea studiului culturii africane în universități, ca și participarea totală a studenților la lupta de reformare a învățămîntului. De aceea, în

contextul unirii și colaborării tuturor forțelor progresiste pe scară națională, studențimea și intelectualitatea tînără sînt considerate detașamente care furnizează baza acestei unități cu ajutorul căreia se pot lichida forțele ce se opun emancipării în Africa.

De altfel, programul de activitate al Asociației Universităților Africane (A.U.A.) e raliat acestor obiective. Fondată încă din 1962, în urma Conferinței de la Tananarive (Madagascar), cînd rectorii universităților africane au elaborat un proiect de constituire a asociației, A.U.A. a fost creată în mod oficial abia în 1967, la Conferința de la Rabat, unde i-a fost adoptată constituția. Din asociație fac parte multe din cele 43 de mari institute de învățămînt superior care există în Africa Centrală. Urmărind promovarea schimbului și a cooperării între toate universitățile din Africa și din alte țări, asociația își propune să ajute concret la armonizarea programelor, la o mai largă întrebuințare a limbilor africane, care reflectă tradițiile, valorile și caracterul poporului respectiv, la îmbunătățirea sistemului de burse. Totodată, A.U.A. prevede organizarea de conferințe între studenții diferitelor universități, pentru cunoașterea problemelor specifice, ca și a metodelor de muncă și de luptă ale fiecăreia. Asociația încearcă să mobilizeze mediul universitar la o acțiune patriotică, anticolonialistă consecventă, bazată pe cunoașterea revendicărilor naționale — pentru a putea combate teoriile neocolonialiste, ca aceea a „învățămîntului misionar", după care tendințele de dezvoltare și democratizare a vieții pe continentul african ar fi în contradicție cu principiile... creștinismului ; împotriva acestor „tendințe păgîne", sprijinite de africanizare, e nevoie să se lupte printr-un „învățămînt misionar", care să propage superioritatea creștinismului, devenit în acest fel o necesitate și o formă de infiltrare neocolonialistă.

Pe linia dezvoltării relațiilor între universitățile africane și între cele de pe alte continente, Uniunea Națională a Studenților Marocani (U.N.E.M.) și Uniunea Studenților din Dakar (U.E.D.) au organizat interesante seminarii internaționale asupra sistemului de învățămînt și de educație din Africa. Participanții s-au pronunțat pentru sprijinirea luptei antiimperialiste, pînă la lichidarea sistemului colonialist de exploatare care se menține încă în Africa, prezentîndu-și opiniile în studii ca: „Lichidarea democrației — mijloc de penetrație a neocolonialismului", „Schimbarea radicală a structurii sociale, singurul mijloc de a asigura înfrîngerea neocolonialismului și consolidarea independenței naționale", sau „Rolul studenților și al organizațiilor lor în solidaritatea internațională și în lupta contra neocolonialismului". Rezultatele seminarului au oferit studenților africani un program de acțiune în lupta contra colonialismului și neocolonialismului și au permis reale schimburi de vederi între organizațiile studențești africane care nu aveau același program, dar care erau implicate în lupta comună pentru dezvoltarea învățămîntului în țările lor. Asociația Universităților Africane a organizat, de asemenea, sub egida UNESCO, o reuniune a specialiștilor din administrația universitară din cele patru colțuri ale lumii, editînd și o broșură despre metodele și proiectele propuse pentru reformarea învățămîntului universitar din Africa în perspectiva anului 1985. Totodată, în calitate de reprezentant și membru asociat al Consiliului consultativ al Asociației Internaționale a Universităților, A.U.A. a propus ca subiectul conferinței care va avea loc în 1970 în Canada să fie „Universitatea și societatea".

Tradițiile de luptă anticolonialistă ale popoarelor africane acționează în sensul creșterii conștiinței studenților africani, reflectîndu-se printr-o orientare progresistă. Observăm, așadar, că independent de greutăți, de metodele folosite sau de deosebirile de opinii din interiorul ei, mișcarea studențească africană devine tot mai mult o entitate fizică, are un program de luptă și revendicări specifice, clare, înscriindu-se în largul front de forțe democratice, progresiste și revoluționare care luptă pentru o Africă nouă, care a și început să fie creată.

Liliana MÎRȘANU

MAPAMOND STUDENȚESC

• La ședința Centrului cehoslovac al studenților din institutele de învățămînt superior, care s-a desfășurat la 12 noiembrie la Bratislava, s-a ajuns la o înțelegere privind crearea unei organizații unice a tineretului ceh și slovac. În ședință s-a subliniat cererea ca uniunile cehă și slovacă să aibă un statut autonom.

În legătură cu intensificarea activității Centrului cehoslovac al studenților din institutele de învățămînt superior, Jan Prohazka a fost confirmat în postul de președinte al centrului. Vicepreședinte a fost ales Jaroslav Skvaril, cursant al Școlii superioare de partid de pe lîngă C.C. al P.C.C.

• Între 5 și 15 noiembrie, la Plovdiv (R.P. Bulgaria) s-a organizat a doua ediție a Expoziției naționale a lucrărilor tehnice și științifice ale tineretului. 2000 de exponate, în majoritate roade ale cercetării științifice studențești, în domeniul fizicii, electrotehnicii, construcțiilor etc, proiecte de automatizare, machete, schițe de invenții și raționalizări au captat interesul unui larg public.

• În orașul Sheffield (Marea Britanie) a luat naștere un nou institut politehnic prin contopirea a două colegii existente : Colegiul de artă și Colegiul de tehnologie. Politehnica din Sheffield are patru facultăți — de artă și desen, de studii economice și sociale, de inginerie și de știință, cu 16 secții, la care studiază peste 2000 de studenți.

Din dicționarul Academiei Umorului Francez (A.U.F.)

Creată în 1923 din inițiativa unor cunoscuți oameni de spirit printre care Gabriel de Lautrec, Georges Geiger, Georges Docquois, Academia Umorului Francez, formată dintr-un fix de 30 de membri, adoptă în 1926 hotărîrea de a realiza un dicționar de umor. Cum acest dicționar se adresează cu precădere tinerilor care, fiind veseli și spirituali, vor binemerita din partea ilustrului patron al spiritului, Rabelais („E mai bine să rîzi decît lacrimi să storci, pentru că rîsul este propriu omului"), ne-am gîndit că nu e lipsit de interes să încercăm a relua în această pagină, în ordine alfabetică, o seamă dintre echivalentele acestui A.B.C. al umorului. Începînd din acest număr, așadar, Micul Dicționar A.U.F.

Abator — Calea sîngelui

Academician — Scriitor aflat în carantină.

Acrobație — Spirit al corpurilor

Adjectiv — Pană la căciula substantivului

Administrație — Școală de dresare a publicului

Adulter — Exercițiu preferat al adulților

Afacere — Operație avantajoasă pentru cel care n-are bani.

Afecțiune — Dragoste pentru apa de trandafiri.

Afirmație — Prima treaptă a curajului.

Imprudența cotidiană a savanților.

Agapă — Ipocrizia orgiei

Agil — Calitate a sportivilor în cursă și salvare a casierilor

Agreabil — Ceea ce flatează bunul și... prostul gust

Alambicare — Stilul celor care n-au nimic de spus

Alcool — Ucide ceea ce e viu, conservă ceea ce e mort

Alcov — Erotodrom

Alienat — Un înțelept în minoritate

Alfabet — 26 de chei mici pentru a deschide totul

Amiciție — Ceea ce i se propune unei femei pentru a nu o mai întîlni

Amor — Un paradis temporar

An — Patru termeni în două litere.

Argou — Carnaval al limbajului

Aroganță — Orgoliul imbecililor

Artă — Portret măgulitor al naturii

Autopsie — Asasinarea morților

Avocat — Prietenul criminalului pînă la moarte.

Barbara!

Gravă, cu tonalități profunde, dar și cu izbucniri pătimașe săgetînd spre înălțimi, vocea cîntăreței Barbara a fermecat și publicul român. Unanim recunoscută printre stelele de primă mărime ale muzicii ușoare mondiale și nu numai ale ei, Barbara excelează în jocul de expresie, în transmiterea către spectator, printr-o artă subtilă, a unei interiorizări personale, care, totuși, nu poate rămîne... neexteriorizată. Curios, dar adevărat. Se spune că, odată, Barbara cînta pe o scenă pariziană. Tocmai îi murise cineva apropiat, din cercul său de prieteni. Artista cînta despre cu totul altceva, zbuciumul ei interior nefiind, aparent, exteriorizat. La un moment dat, un bărbat din sală începu să lăcrimeze. „Scuzați, mi-am amintit de un prieten, care a murit nu de mult" își lămuri el vecinul, care se nimerise să se numere printre cei apropiați cîntăreței. De aici, felurite supoziții. „Are Barbara, în-

văluită discret în vocea ei, o forță nebănuită de sugestie, comunicînd unor spectatori de aceeași formație afectivă trăirile sale interioare, complet diferite de cele... scenice?", se întreabă un psiholog.

Divorțați de... 50 de ori

James Grady și soția sa, din S.U.A., știu că țara lor are 50 de state. Și, cum în cercul lor de prieteni fiecare caută să fie original, soții cu pricina s-au gîndit că cele 50 de state le vor aduce celebritatea. Așa stînd lucrurile, au trecut la acțiune: au divorțat într-un stat, s-au recăsătorit în altul, au divorțat din nou în al treilea, s-au căsătorit încă o dată în al patrulea, și azi așa, mîine așa, au ajuns să divorțeze pînă acum de 27 de ori și să se căsătorească, tot unul cu celălalt, de alte 27 de ori. Scopul soților Grady este să atingă performanța căsătoriei-divorț de 50 de ori, exact cîte state are S.U.A. Ei susțin că vor să demonstreze cît de fragilă e instituția căsătoriei în țara lor, cît de repede se permite destrămarea unei familii. Dar..., cine mai știe!...

Suferința omului

Pictorul și graficianul vestberlinez Michael Ostwald a terminat zilele acestea o lucrare de proporții uriașe, intitulată „Suferința omului". Tabloul, la care pictorul a început să lucreze în iunie 1968, are o lungime de 75 m, o lățime de 12 m, o greutate de 2000 kg. Michael Ostwald a declarat următoarele despre „Suferința omului". „Este un tablou care privește toată lumea. El nu simbolizează numai războaiele din Vietnam și Biafra, ci și lagărele de concentrare și exterminare, viziunile de bombardament. Tabloul este menit să îngrozească lumea întreagă și totodată să servească drept avertisment. Omului zilelor agitate de azi nu i te mai poți adresa decît prin mesaje supradimensionale".

Poftiți în rachetă!

În aceste zile, cînd zborurile spre Lună nu mai sînt de domeniul fantasticului, societatea Pan-American este asaltată de... excursioniști cosmici, posesori ai unor sume considerabile cu care nu prea au ce face. Societatea asigură călătoria pe Lună cu pensiune completă, începînd din anul... 2000. Pînă în prezent s-au înregistrat deja 16 700 de înscrieri, cu banii pe masă. Călătoriile pentru Marte încă nu se iau în discuție, întrucît, pînă acolo, „drumul" durează cîteva luni. Or, cine poate primi un concediu atît de lung?

Tony Richardson și teatrul

„Free theater", un teatru liber, iată ce vrea cineastul Tony Richardson, care va prezenta în curînd un „Hamlet" avînd ca interpreți pe Nicol Williamson și pe cîntăreața „pop" Marianne Faithfull.

Richardson vrea pe această cale să facă tot mai accesibil spectacolul de teatru unor largi categorii de oameni. S-a terminat cu fotoliile de catifea! „Criticii își vor plăti locurile, căci jurnalele aduc venituri", a adăugat cineastul englez.

Prietenul nostru... delfinul

Nu numai în piscine uriașe, unde distrează numeroși vizitatori, delfinul și-a cucerit galoanele unui adevărat prieten al omului. Salvator de naufragiați, pilot al vaselor în derivă, tovarăș de lucru al acvanauților, delfinul va putea fi, în viitorul apropiat, tot atît de util omului în apă, ca și... cîinele pe uscat. În fotografie, un acvanaut își dresează del-

finul pentru a-i aduce instrumentele de lucru la adîncime.

Nefiindu-i necesare treptele de decompresiune, delfinul reduce la jumătate timpul de lucru al acvanauților.

Hoții... absurzi

În afară de furturile „clasice" mai există și altele, mai numeroase decît s-ar crede și care par absurde, în orice caz inexplicabile. Astfel, la San Francisco un necunoscut s-a cățărat, cu riscul vieții, pe un stîlp de înaltă tensiune pentru a fura o lampă de 25 kg, care semnaliza avioanelor în cursul nopții.

La Garland (Texas) niște hoți au reușit să pătrundă în sala seifurilor dintr-o bancă. Ei nu au furat însă banii, ci... instalația de aer condiționat.

Cînd arde... inima

În localitatea italiană Treviso pompierii au fost chemați de urgență la o anumită adresă. Spre surprinderea lor nu au găsit nici un incendiu. În schimb, o fată le-a spus că inima ei arde. Apoi ea le-a explicat: „Doream să-mi revăd prietenul care este pompier și de opt săptămîni nu reușesc să dau de el".

Nu vă speriați!

Moda și inovațiile de coafură fac ravagii. Nu peste tot, firește. În unele țări au apărut... în plină stradă femei țanțoșe, bine îmbrăcate, purtînd pe cap coafuri fistichii, de cele mai curioase mărimi și forme: la Berlin, o coafură sub formă de cilindru, înaltă de aproape un metru; la New York, una sub formă de colivie, în care, nu vă mirați, se zbenguia un canar; la Paris,

o alta, încercînd să înfățișeze o pisică cu ochi de mărgele, și așa mai departe, pe toată gama fanteziei. Recent, într-o societate, a apărut cu o coafură la fel de curioasă... Brigitte Bardot, avidă mai mult decît oricînd de celebritate, cu orice preț. Brigitte purta părul lung, absolut nepieptănat, impregnat, însă, cu fixative pe o mare suprafață în jurul capului, așa cum ne-o dovedește și fotografia. Nu vă speriați! Nu mușcă...

Îmbrăcămintea miraculoasă

Firma americană Phun-Steel Incorporated fabrică o îmbrăcămite specială dintr-un material deosebit de rezistent numit cheramoplastic, care protejează corpul de gloanțe. Un foc de armă tras de aproape lasă doar niște „vînătăi" pe țesătura aceasta formată din mai multe straturi. Principalul strat protector reprezintă o placă rezistentă din ceramică, acoperită, pe o parte, de o peliculă subțire de nylon, iar pe cealaltă, de un strat gros de fibre de sticlă. Rămîne de văzut ce modele de rochii și haine sînt mai potrivite cu noul material. Casele de modă au, deci, cuvîntul!

Ofensiva împotriva cancerului continuă

La Lyon se află în plină construcție clădirea Centrului internațional oncologic înființat cu participarea a nouă țări. Clădirea, care urmează să fie dată în folosință integral în circa 2 ani, va avea 14 etaje. Pînă atunci, activitatea centrului se desfășoară într-o serie de sedii provizorii. Centrul internațional preconizat a fi o instituție profilată strict pe cercetarea științifică, va avea 250 de salariați, dintre care 180 de cercetători. În momentul de față, principalele direcții de cercetare sînt studierea proprietăților cancerigene ale unor toxine ce iau naștere în alimente, a rolurile virușilor în patogeneza leucemiei, rolul mediului geografic în patogeneza bolilor canceroase. Se urmărește, de asemenea, efectuarea unor cercetări sistematice pe plan internațional privind mijloacele terapeutice ale cancerului și în special chimioterapia.

Un aeroport pe fundul lacului Michigan

Chicago resimte acut nevoia unui nou aeroport de mari dimensiuni. Problemă complicată — întrucît cel mai apropiat teren propice se află la 40 km de centrul orașului. Un grup de proiectanți a propus o soluție originală, care are oarecari sorți de cîștig, întrucît reduce distanța la 16 km: construirea aeroportului pe fundul lacului Michigan, pe malul căruia se află orașul Chicago. Această lucrare presupune construirea unui dig circular cu grosimea de 7,5 m, din interiorul căruia apa va fi evacuată pe o suprafață de 4 400 hectare. Este vorba desigur de o cantitate enormă de apă, de vreme ce adîncimea lacului atinge 10—16 metri!

Umor cu lingurița

Un client, pe cînd frizerul îl tundea, obișnuia întotdeauna să citească ziarul. Așa făcea și de data asta: citea preocupat, foarte preocupat, în timp ce frizerul îi scurta părul.

— Vă place cum v-am tuns? îl întrebă, la un moment dat, acesta din urmă.

Clientul își ridică, foarte distrat, ochii de pe ziar, se privi în oglindă și spuse:

— Puțin mai lung, te rog...

*

O patriciană destul de vîrstnică susținea cu tărie că n-are decît 30 de ani. Cicero, care se afla de față, zise celorlalți:

— De ce nu credeți? Eu însumi am mai auzit-o odată afirmînd același lucru. Era, dacă îmi aduc bine aminte, acum 12 ani...

*

Făcînd un efort supraomenesc, maimuța a devenit om.

*

Dacă fantezia ar fi închisă într-o colivie, colivia s-ar preface în univers.

*

Nu încercați să vă omorîți timpul. Pentru așa ceva veți avea nevoie de o veșnicie...

Mixtum compositium

ORIZONTAL: 1) Mult mai mică decît... matură (masc.)! — Jumătate da, jumătate nu, iar la urmă tot nu! 2) Deținătorul unui ciorap prețios — Doar cîteva cuvinte 3) Dezonorat (fig.) — A lua masa de seară 4) Vas este! — În tărîță! (masc.) 5) Iată 6) Circ dat înapoi! — Plin de fire! 7) Nu le ajunge o gură, mai fac și semne — Își recunoaște greșeala (pl.) 8) Dată la întîlniri — Coordonator de circulație 9) Cu puțină răceală — Mica în contrazicere 10) Intră la 13! — Îți stă pe cap.

VERTICAL: 1) Se tîrîie după femei — Numai cuvîntul merge?! 2) În vas vă găsesc?! — Strigăt de luptă între cete? 3) Din ficat iese — Catul de la etaj spre parter! 4) Curelușă de meșină — Tot aici este — 4.13! 5) Prezent peste tot — Ai amestecat cu unt la mijloc?! 6) Un loc de joacă 7) Poartă... — ...o moarte de om 8) Mult prea modestă — Ramă la oglindă 9) Ținuți în casă — Luați peste picior 10) NA LUCA! — Este cu insistență!

Ion PAVEL

PREUNIVERSITARIA

În vederea asigurării unei competente orientări şi îndrumări a pregătirii viitorilor candidaţi la concursul de admitere, redacţia noastră a luat iniţiativa de a publica periodic răspunsurie date de unele personalităţi ale vieţii universitare, profesori de mare prestigiu la întrebarea :

CE SUBIECTE AŢI DA LA CONCURSUL DE ADMITERE ÎN SPECIALITATEA DUMNEAVOASTRĂ ?

Totodată, în cadrul aceleiaşi pagini, vom publica şi indicaţiile unor cadre didactice din învăţămîntul superior, asupra modului în care ar trebui tratate subiectele propuse.

Inaugurăm seria acestor pagini publicînd răspunsul primit de la :

Academicianul prof. ALEXANDRU ROSETTI, preşedintele Secţiei de ştiinţe filologice a Academiei Republicii Socialiste România :

1. LATINITATEA LIMBII ROMÂNE.

2. SĂ SE FACĂ ANALIZA GRAMATICALĂ A UNEI STROFE DIN POEZIA „SBURĂTORUL" DE ION HELIADE RĂDULESCU.

Subiectele propuse de acad. prof. AL. ROSETTI sînt destinate pentru concursul de admitere de la facultăţile unde se dă şi o probă scrisă la gramatică. E vorba, aşadar, de facultăţile de filologie (secţia limbă şi literatură română) din cadrul universităţilor şi institutelor pedagogice.

Solicitînd lectorului universitar **IOAN N. CHIŢU**, de la Facultatea de filologie a Institutului pedagogic Bucureşti, indicaţiile necesare privind tratarea acestor subiecte, domnia sa ne-a spus :

Subiectele propuse de academicianul Alexandru Rosetti sînt foarte interesante, permiţînd examinatorilor o profundă şi exactă verificare a stadiului de pregătire a candidaţilor, ei trebuind să facă apel la cunoştinţe din domeniul limbii, istoriei şi literaturii române.

I. În expunerea acestei teme, candidaţii trebuie să pornească de la faptul că limba română este în fond limba latină vorbită în mod neîntrerupt în partea orientală a Imperiului roman, cuprinzînd provinciile dunărene romanizate, din momentul pătrunderii limbii latine în aceste provincii şi pînă în zilele noastre. Pentru a demonstra acest lucru, este necesar ca să se facă apel, în mod succint, la datele istorice privind procesul de romanizare a Daciei, cu momentele lui mai importante : cucerirea şi colonizarea Daciei, decretarea în anul 212 e.n. de către împăratul Caracalla a acelei „Constitutio Antoniana" — prin care locuitorii Daciei devin cetăţeni romani în masă — precum şi părăsirea „oficială" a Daciei de către Aurelian, menţionîndu-se că viaţa romană a continuat în provincia romanizată, după cum au confirmat descoperirile arheologice. Trebuie menţionat că latina era necesară nu numai în raporturile cu administraţia romană, dar şi ca mijloc de comunicare între oameni veniţi din regiuni atît de diferite ale Imperiului roman. Impunerea limbii latine a fost facilitată atît de faptul că ea devenise şi în Dacia „limbă oficială", cît şi de marele prestigiu de care se bucura în antichitate.

În partea a doua a lucrării e necesar să facem apel la elementele de ordin lingvistic, subliniindu-se că limba română provine din latina populară, care reprezenta latina „vorbită", latina conversaţiei curente, lucruri remarcate pentru prima oară la noi în ţară de către Petru Maior. Latinitatea limbii noastre este evidentă în fonetică (cele cinci vocale — a, e, i, o, u — la care se adaugă ă şi î, specifice limbii noastre şi care diferenţiază limba noastră de celelalte limbi romanice ; sistemul consonantic românesc îl continuă pe cel latinesc, la care s-a adăugat ş-j, č-ğ, plus h, reapărut la noi sub influenţă slavă), gramatică (unde am moştenit — în linii esenţiale — structura morfologică şi caracteristicile sintactice ale latinei populare, caracterul romanic fiind precumpănitor, definitoriu la categoriile gramaticale — gen, număr, caz, mod, timp, diateză etc. — cît şi la clasele gramaticale ale vocabularului — părţile de vorbire) şi vocabular (60 la sută din fondul lexical de bază este de origine latină, iar frecvenţa elementelor latineşti în limba română literară este de 80—85 la sută, la care se adaugă faptul că limba română actuală se caracterizează printr-o creştere continuă a neologismelor de origine romanică).

În ultima parte a tratării acestui subiect se vor face referinţe la primii scriitori şi filologi români care au fost preocupaţi de latinitatea limbii noastre : **Grigore Ureche**, în Letopiseţul Ţării Moldovei, **Miron Costin** în De neamul moldovenilor, stolnicul **Constantin Cantacuzino** în Istoria Ţării Rumâneşti şi **Dimitrie Cantemir** în Descriptio Moldaviae. O menţiune specială trebuie făcută pentru reprezentanţii Şcolii ardelene, autori ai primei gramatici româneşti tipărite (Elementa linguae daco-romanae sive valahicae, Viena, 1780) şi ai primului dicţionar etimologic al limbii noastre (Lexiconul de la Buda, 1825).

La aprofundarea problemelor legate de tratarea acestui subiect, de un real folos pot fi **Istoria limbii române**, vol. I, ediţia a IV-a, 1964, de Al. Rosetti ; **Evoluţia limbii române**, Bucureşti, 1963, de Al. Graur ; **Probleme de lingvistică română**, Bucureşti, 1961, de D. Macrea.

II. Pentru cel de-al doilea subiect, pornind de la recomandarea academicianului Alexandru Rosetti, am ales pentru analiză următoarea strofă din poezia „Sburătorul" de Ion Heliade Rădulescu :

Atunci inima-mi bate / Şi sai ca din visare / Şi parc-aştept... pe cine ? şi pare c-a sosit. / Acest fel toată viaţa-mi e lungă aşteptare ; / Şi nu soseşte nimeni !... Ce chin nesuferit !

După părerea noastră, dificultăţile legate de analiza acestui text sînt următoarele :

a) în delimitarea propoziţiilor : predicatul subînţeles din propoziţia : **pe cine ?** (adică : pe cine **aştept ?**) şi lipsa copulei în propoziţia : **Ce chin nesuferit !** Cuvîntul **nesuferit** este adjectiv, avînd sensul „care poate fi greu suferit" şi chiar „insuportabil". Aşadar, înţelesul propoziţiei menţionate este : cît de insuportabil este chinul ! Sensul concluziv al acestei propoziţii este pregnant.

b) în identificarea felului propoziţiilor : forma impersonală a verbului **pare**, după care urmează o subordonată subiectivă **(c-a sosit)**.

c) în analiza sintactică a propoziţiei : forma **mi inima-mi** în comparaţie cu **viaţa-mi)**, care în cel de-al doilea caz este pronume personal în dativ **(mi)** şi are în propoziţie funcţia de atribut pronominal.

O problemă aparte ridică expresia ; **acest fel** din cel de-al treilea vers. Considerăm că aici avem de-a face cu o locuţiune adverbială : **(în) acest fel** cu sensul de „astfel", adverb provenit chiar din cele două cuvinte folosite de I. H. Rădulescu : acest + fel.

Toate aceste aspecte constituie, după părerea noastră, suficiente motive ca acei candidaţi care vor bate la porţile facultăţilor cu profil filologic să se străduiască să pătrundă cît mai profund sintaxa poetică a autorului **Gramaticii** din 1828, în creaţia căruia vor afla, fără îndoială, multe şi interesante probleme de analiză.

Poşta admiterii

DUMITRU LAZĂR — Roman. **Fiul dv, în prezent student în anul I la Facultatea de subingineri-construcţii, nu se poate transfera sau înscrie la universitate, la facultatea de matematică-mecanică. Acest lucru il pot face numai cei ce urmează** cursurile de zi **(sau fără frecvenţă)-** ingineri **ale unei facultăţi din cadrul politehnicii.**

CONSTANŢA COSTEA — Bucureşti. **Pentru a nu vă pierde încrederea şi a vă îndepărta starea de incertitudine în care ziceţi că trăiţi ne grăbim să vă spunem că nu e cazul să vă luaţi după „lume", deoarece anul trecut, şi acum doi ani, s-au dat examene la Facultatea de artă plastică — secţia istoria şi teoria artei. Pentru anul care vine, avem informaţii sigure că se dă iar concurs, aşa că puteţi să vă pregătiţi.**

GHEORGHE SORTA — Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej. **Începînd cu anul universitar 1968—1969 procesul de învăţămînt la Facultatea de fizică este organizat pe parcursul a patru ani de studii, admiterea în anul V, cum precizează şi broşura „Admiterea în învăţămîntul superior", făcîndu-se în urma unui concurs după absolvirea anului IV. Domeniile restrînse de specialitate la care se organizează aceste concursuri, la facultatea ce vă interesează, sînt : fizica moleculară, fizica corpurilor solide, fizica electronică, optică şi spectroscopie, biofizică, fizica polimerilor, fizica atmosferei şi fizica terestră. Pentru Facultatea de electronică şi telecomunicaţii veţi găsi în cadrul paginii, într-un număr viitor, o prezentare a acestei facultăţi. Şi noi sîntem, cum bine ştiţi, de acord ca broşura, sau părţi din ea, să apară mai devreme.**

NICULAE BRINICU — Vîlcovul de Sus. **Comerţul exterior este o secţie a Facultăţii de comerţ. O asemenea facultate şi secţie există numai în cadrul A.S.E. din Bucureşti. Anul acesta din 840 de candidaţi înscrişi au reuşit 150. Cea mai mare medie 10 ; cea mai mică 8,12.**

CRONICA MICROBISTULUI

Am fost soldatul de la Marathon!

...Și iată că, după 31 de ani de așteptări și refulări, de încercări și poticneli, speranțele a 20 de milioane de inimi într-o prezență românească la finalele fotbalistice mondiale deveniră — începînd de duminică, ora 15,45 — certitudini. Incredibile, dar adevărate și definitive certitudini. De bucurie, zilele acestea au curs lacrimi, s-au golit pahare și s-au rostit toasturi, s-au transmis prin eter și s-au televizat interviuri, s-au tipărit cuvinte de laudă la adresa tricolorilor. Este, prin urmare, cît se poate de firesc și aproape de neevitat ca tot ceea ce scriu eu azi, aici, să repete niște constatări și sublinieri care au mai fost auzite sau citite de duminică încoace. Totuși o obligație — morală! — față de fotbalul nostru mă face să depășesc o asemenea euforie festivă și să-mi asum de bunăvoie riscul exprimării unor opinii.

Miza cu totul deosebită a partidei cu reprezentativa Greciei ne-a determinat pe toți — jucători, antrenori, spectatori, gazetari — să trăim cîteva săptămîni în angoasa calificării, să trăim ziua de 16 noiembrie la cea mai înaltă tensiune. Mă rog, la vremea respectivă n-am zis nimic, dar acum nu se poate să nu-ți dai seama că în bună măsură am fost victimele unei alarme false.

Ne-am temut, mai întîi, că va fi o mare criză de bilete și am început o aprigă vînătoare pe străzile Bucureștiului după o amărîtă de peluză. Dar am greșit, pentru că în dimineața meciului casele stadionului au vîndut „tribune“, iar zeci de puștani te îmbiau să cumperi cu 15 lei peluza.

Ne-am temut, apoi, că publicul nostru nu și-ar fi însușit încă marea artă a încurajării. Dar duminică, pe „23 August“, au trecut în sfîrșit dificilul examen al calificării nu doar 12 fotbaliști, ci 100 012 români. De cînd s-au deschis porțile stadionului și pînă după ora 16, încurajările spectatorilor noștri aproape că n-au contenit: s-a scandat „Hai România“ și s-au înălțat pancarte, s-au fluturat lozinci și s-a cîntat, s-a făcut atîta larmă încît din tot ce-a interpretat fanfara militară în deschidere n-am auzit decît bătăile tobei. Da, publicul nostru a dovedit că are temperament latin, dar și că și-a însușit ceea ce se numește curent civilizația sportului, a făcut totul pentru ca în minutul 91 și după aceea să nu aibă nimic a-și reproșa. Și nu are nimic a-și reproșa.

Ne-am temut, de asemenea, că înaintarea adversă va juca formidabil și că ne va marca goluri. Exceptîndu-i pe Domazos — de departe cel mai bun fotbalist de duminică — și pe Papaioanu, atacanții greci n-au constituit însă un pericol real pentru apărătorii noștri, și dacă tricolorii nu jucau cam în dorul lelii după 1—0, iar Răducanu era mai bine plasat și mai atent la șutul din minutul 50, n-am fi fost nici măcar egalați. Ceea ce nu înseamnă, totuși, să neglijăm progresul evident al noii formații elene, care a făcut o bună propagandă soccerului din țara sa.

Ne-am temut — de ce să n-o spunem? — că mingea e rotundă și s-ar putea să nu ne calificăm. Din păcate, frigurile calificării au cuprins mai ales jucătorii, care au trăit sub imperiul emoției, au avut insomnii și au intrat pe teren cu plumb în bocanci. Crearea unei atmosfere apăsătoare în jurul acestui meci — pe care, în mod normal, trebuia să-l cîștigăm — a fost poate cea mai gravă greșeală a noastră, a tuturor. Așa se și explică, după o părere personală, că n-am reușit decît un draw și tot așa se explică jocul dezlînat, lipsit de cursivitate și spectaculozitate pe care l-au făcut duminică băieții noștri. Pentru că, trebuie să recunoaștem, evoluția tricolorilor a fost nesatisfăcătoare din acest punct de vedere. Dacă jucau la valoarea comportării lor din partidele anterioare, dacă erau mai calmi și mai dezinvolți, ei ar fi oferit entuziastului public și jocul frumos pe care acesta îl aștepta, și victoria la care acesta avea dreptul. N-au făcut-o și astfel am plecat de la stadion mai puțin satisfăcuți. După cum și mai puțin satisfăcuți am fost a doua zi, cînd unele ziare i-au lăudat... peste măsură.

România însă va fi prezentă la Mondialele din Mexic și pentru acest incontestabil succes trebuie felicitați deopotrivă antrenorii și jucătorii. După cum tot ei — antrenorii și jucătorii — trebuie să înțeleagă că acest succes obligă. La Mexic, în turneul final, reprezentativa noastră are posibilitatea — și datoria — să se comporte la nivelul valoroșilor săi adversari, să practice fotbalul de calitate arătat în alte partide anterioare, să obțină rezultate de care să nu ne fie rușine. Ceea ce înseamnă că greul abia a început și că participarea noastră la Mondiale trebuie pregătită sistematic și cu mai multă străduință, cu seriozitate și cu răspunderea cuvenită.

Ziua de 16 noiembrie a făcut ca toamna '69 să constituie pentru năbădăiosul nostru fotbal toamna cea mai frumoasă din ultimele trei decenii. Cînd fluierul final al irlandezului Adair anunța stadionului această certitudine, 100 000 de spectatori au răsuflat ușurați, Hălmăgeanu a izbucnit în plîns, Angelo Niculescu a fost luat pe sus, fotbaliștii oaspeți au făcut partenerilor români invitația de a schimba tricourile drept amintire, iar Dan, copleșit de emoție și pierzîndu-și controlul din pricina euforiei, s-a retras spre vestiare călcînd pe deasupra tunelului de sîrmă!

Noi, gazetarii români, ne-am văzut astfel puși în postura soldatului de la Marathon — confirmînd previziunile unui coleg, care declara sîmbătă în ziarul „Sportul“ că noi, nu prea optimiștii confrați greci, vom trăi o asemenea ipostază. Se înțelege că și eu am alergat cu sufletul la gură să încredințez tiparului vestea calificării. Apoi, o dată misiunea îndeplinită, am plecat acasă, totuși nemulțumit. Mi se părea că acel 1—1, la București, nu era motiv de prea mare bucurie și că băieții noștri avuseseră — la drept vorbind — o zi proastă. Și m-am culcat pentru a visa la... Mexic.

G. MITROI

Hector învinge pe Patrocle. Adică: 1—0! Ne-am bucurat noi, dar, din păcate, s-au bucurat — prea devreme — și jucătorii noștri. Cine se putea aștepta că abia din acest moment inimile ne vor fi puse la grea încercare?

AVATARURILE UNEI... DEZLEGĂRI

În campionatul național de volei trecut, din divizia A feminină a retrogradat și „U“ Cluj. În această echipă a activat o jucătoare valoroasă, componentă a lotului național prim: Gabriela Popa. Înaintea începerii noului an universitar, Gabriela Popa s-a transferat de la Facultatea de medicină din Cluj la Facultatea de medicină din București, secția Medicină generală, anul II. Acest transfer implica și transferarea studentei Gabriela Popa ca voleibalistă de la „U“ Cluj (din divizia B) la Medicina București (în divizia A). Unul din motivele principale ce impuneau acest transfer este menținerea unei forme sportive corespunzătoare, conformă nivelului diviziei A, în scopul activării în continuare în lotul național. Chiar F.R.V. a indicat că este preferabil ca jucătoarele din lotul național să activeze numai în echipe de primă divizie, pentru a nu se ivi pericolul plafonării, al penuriei jucătoarelor de valoare.

Totul părea normal, dar... transferului la o facultate din București nu l-a urmat și dezlegarea din partea clubului „U“ Cluj. Actualmente Gabriela Popa este studentă la Facultatea de medicină din București, face antrenamente la echipa Medicina, dar este împiedicată să joace în campionat, datorită refuzului clubului „U“ Cluj de a trimite dezlegarea. S-ar putea ca „U“ Cluj, antrenorul Cebuc sau altcineva să aibă anumite motive pentru tergiversarea acordării acestei dezlegări. În acest caz însă motivele ar trebui expuse public.

Este surprinzător că lipsa de bunăvoință vine tocmai de la „bătrîna doamnă“ a sportului românesc. Reamintim clubului clujean că acest gest, lipsit de colegialitate în primul rînd, se produce față de un alt club studențesc — e drept, cu mai puțină rezonanță și cu un palmares mai puțin strălucitor, dar care la rîndu-i împlinește anul viitor o jumătate de secol de existență. Cît timp va mai dura „cazul“ Gabrielei Popa, caz atît de ușor de rezolvat în realitate? Ne manifestăm încrederea că „U“-iștii clujeni vor da acestei situații rezolvarea firească și așteptăm încă înainte de a fi puși în fața unui fapt împlinit.

I. TĂTARU

SPORTUL DE MASĂ = SPORTUL PE MASĂ?

Din păcate, pentru mulți dintre studenți, care n-au reușit, sau nici măcar n-au încercat să pătrundă esența acestei sintagme — sportul de masă — ea traduce în fapt o obligație (neplăcută) universitară.

Nu are rost să recurgem la o teoretizare din moment ce utilitatea și necesitatea sa sînt niște fapte demonstrate și recunoscute.

Înțelegerea, chiar de către unele asociații studențești, a sportului de masă ca o activitate secundară, care se îndeplinește în virtutea unor inerții, se concretizează în rezultatele slabe obținute de acestea, firești pentru o muncă debusolată, desfășurată la voia întîmplării.

Afirmația se poate ilustra prin raportarea la „activitatea“ sportivă din centrul universitar Tîrgu-Mureș.

Pornind de la premisele existenței unor baze sportive adecvate (sălile de sport de la Institutul pedagogic și I.M.F.), a unei dotări corespunzătoare („dacă vrem să organizăm ceva, primim imediat tot echipamentul necesar“ — afirmă un activist sportiv de la centrul universitar), a unor cadre competente la catedrele de educație fizică, vom încerca să răspundem la unele întrebări legate de acest domeniu, întrebări pe care studenții mureșeni și asociațiile studențești de aici au preferat să ni le „paseze“ nouă spre rezolvare.

Calendarul competițional stabilit de comisia sportivă a Consiliului U.A.S.R. prevedea desfășurarea unor întreceri variate, înscriind și datele aproximative între care ele trebuiau să se realizeze.

Este vorba, în primul rînd, de Cupa anilor I, de organizarea unor întreceri inter-ani și inter-facultăți. Toate aceste acțiuni trebuiau să poarte desigur girul organizării lor atente de către consiliile U.A.S. din institute și centrul universitar.

Dar, potrivit dictonului „tot omul face sport“, organizarea a fost lăsată pe seama studenților... „acordîndu-se un cîmp larg inițiativei creatoare a studenților noștri“.

Ce a însemnat concret această activitate?

Meciuri de fotbal dinamice, desfășurate după ore (poate chiar în timpul lor, te pui cu inițiativa!), pe un teren neamenajat, lîngă cantina complexului studențesc, după o formulă nouă — pentru a se desființa barierele dintre ani s-au făcut selecționate de „oriundi“ — dar mai ales o activitate febrilă în cadrul clubului studențesc. Aici „sportul de masă“ a fost transferat total sub semnul „sportului pe masă“, mingea de celuloid fiind regina mingilor pentru „sportivii“ din Tîrgu-Mureș. Și, ca să nu se conteste cumva caracterul organizat al competițiilor, s-a inițiat cupa „cel mai bun la masă“, premiul oferit constînd în... țigări, ce pot fi consumate chiar în incinta sălii de joc.

Iar dacă au avut loc și veritabile întreceri inter-ani și inter-facultăți (bineînțeles, la fotbal) acestea se datoresc numai cadrelor didactice de la catedrele de educație fizică care au omis să informeze în acest sens organele răspunzătoare din consiliul U.A.S. al centrului universitar. Nu de alta, dar să afle și ele noutățile din activitatea sportivă studențească!

Dacă la sfîrșitul acestei prime decade sportive mureșene tragem o linie și facem bilanțul, obținem desigur rezultatul zero.

Pentru că, așa cum spune o lege a „fizicii“ folclorice, „din nimic, nimic nu iese“.

Sperăm că cei aleși în noile consilii U.A.S., și în primul rînd în consiliul pe centrul universitar, vor încerca să facă ceva măcar în ceasul al doisprezecelea, pentru a nu mai căuta rezultatele muncii lor în statistici care nu există.

N-am vrea să consemnăm în viitor la Tîrgu-Mureș doar niște dispersări ale sensului „sportului de masă“ în „sport pe masă“, „sport de după masă“ etc...

Dan FORTUNESCU

Colectivul de redacție

Redactor șef: NICULAE STOIAN

Nicolae Dan Fruntelată, Dragomir Horomnea, Gheorghe Mitroi (redactor șef adjunct), Ion Novac, Eugen Patriche (secretar general de redacție), M. N. Rusu, GeorgetaRuță, Ion Segărceanu, Virgil Simion, Tudor Octavian.

Fotoreporter: Emil Cojocaru.

Prezentarea grafică: Tiberiu Petrescu.